

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 90 K.
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K.
Egyes szám ára 3 korona.

Budapest, 1921.

11. évfolyam. 13. szám.

Vasárnap, március 27.

Jézus feltámadása.

Festette Leonardo da Vinci, a XV. század egyik legnagyobb olasz művésze.

Föltámadunk...

(s.) Hiszünk Magyarország föltámadásában. Az elnémult harangok is ezt zengenek husvét szent ünnepén, ha el nem vitte volna őket a nagy háború kis falvaink tornyaiból. Hiszünk az isteni örök igazságban, hogy a kálváriajárás és keresztrefeszítés után el kell jönnie a dicsőséges föltámadásnak: Magyarország újjászületésének a Kárpátoktól az Adriáig.

Mennyit küzdött, mennyit verejtékezett ez az igaz nemzet az emberiségért, az európai kulturvilág megváltásáért! Megvédte Nyugatot a tatártól és töröktől. Hiszen a déli harangszó is arra figyelmezteti az egész művelt világot, hogy a magyarok mentették meg Európát a török veszedelemtől. A pápa akkor rendelte el a déli harangszót világszerte, mikor Hunyadi János legyőzte a törököket. Mindent a magyar nemzetnek köszönhet Nyugat-Európa s mégis, mint hajdan a jeruzsálemiek, akiknek tanítója, gyógyítója, jóltevője s megváltója volt Názárethi Jézus, maguk juttatták a Golgotára hálából, úgy a nyugat-európai államok is maguk juttatták Magyarországot a poroszlók kezére s aztán a Golgotára, hol keresztrefeszítették.

Kálváriajárásunk kezdődött a világháborúval. Hordtuk a keresztet — nem magunkért — a profiton összevesztett nyugat-európai merkantilista hatalmakért. Szabadkőműves páholyokban született a nyugati országokban a világháború rettenetes gondolata. S mi vért verejtékeztünk, össze-összeroskadtunk, de küzködtünk, míg nemzetünk végleg össze nem roskadt. Áruló Judások a gögős cézárók kezére juttattak bennünket. A Károlyi Mihályok és Weltner Jakabok csókokkal árulták el a magyar nemzetet. Harminc ezüst pénzért eladták nemzetünket a poroszlóknak, akik a galíciai bolsevizmus szöges ostorával verték megkínzott tagjainkat. Arcul köpködték az ezeréves magyarságot, a legnagyobb gyalázatnak tették ki s ruháját megtépve, megosztottak rajta. Meztelenre vetkőztették nemzetünket s Kun Béla töviskoronáját nyomták agyunkra a magyar szent korona helyébe.

A Golgotára hajtottak, ahol jöttek a trianoni hóhérok s az ezeréves Magyarországot keresztrefeszítették. Szívünkbe lándzsájjukkal tört döftek... A nap elsötétedett, a kárpit meghasadt s a római katonák közt egyesek észretérve verik mellüket: Ez valóban Isten Fia volt!

A husvéti fönséges ünnep erőt és hitet önt belénk. A keresztrefeszítés után jönnie kell az alleluja föltámadásnak. Ezzel a hittel megyünk sírodhoz, világ Megváltója, értünk szenvedett Krisztus. Visszatértünk Hozzád, visszatértünk keresztedhez: Keresztény Magyarországot akarunk s ezt segítsd föltámasztani a Kárpátoktól az Adriáig! Mert mi hiszünk egy Istenben, hiszünk egy Hazában, hiszünk egy isteni örök igazságban, hiszünk Magyarország föltámadásában!

Budapest, március 26.

A PIROS TOJÁS. Jólataink sorban bekövetkeznek. A rongyokra kárboztatott falusi nép piros tojását végre megbozta az idei busvét. Az élelmiszerek olcsóbbodása után most már rákerült a sor az iparcikkék árcsökkenésére is. A szövetek s ruhaneműk olcsóbbodása után az üvegáruk is felére zúbantak. De megérkezett a csizmadiaák réme: a lábbeli árzuhanása is. Valóságos krach köszöntött az uzorás cipőgyári kartellre, mely oly szemérmetlenül srófolta föl a cipő- és csizmaárakat. A német és külföldi cipőgyárak elárasztják Magyarországot ajánlataikkal féláron. Persze a pesti cipő-

nagykereskedők kétségbe vannak esve. Jerichó falai összedülnek. Most érzik csak a keresztény irányzat batását. Kétségbeesésükben «végeladásra» gondolnak. (Milyen régen hallottuk ezt a szót?!) De a magyar nép erre sem ugrik be nekik. Nem vásárol senki, mert nyilvánvaló, hogy még olcsóbb lesz minden. Könnyeik pedig nem indítanak meg bennünket, mert elég aranybegyet csináltak ők hét év alatt az özvegyek és árvaák könnyeiből. A négyezer koronás csizma a múlté. Egy rossz álom marad. Így is van rendjén: badd húzzon újra lábbelit a szegény tanyai gyerek, aki télvíz idején is mezítláb járta a batárt. Az olcsó hullám a becsületes magyar nép piros tojása.

*

ROSSZMÁJÚSÁG. A falu népe a gabona szabadforgalmát követeli. Hét év alatt maximális árak mellett termelt a földműves ember. Rekviráltak tőle. Ez alatt a gyárosok s bankok egekig emellék saját portékáik árát. Mikor a földműves venni akart valamit, részére nem rekviráltak s csak uzoráraáron kapott. Ma már megszűnt a háború. Igazán nincs értelme, hogy dúsgazdag városi spekulánsok részére apró kisgazdáktól elvegyék olcsón a gabonát. Maga a nincstelen falusi nép is szívesebben látná a szabad gabonaforgalmat, mert akkor is jobb kenyérhez jutna. Aztán nem is tesznek ellene kifogást a gazdák, ha az állam gondoskodik a legszegényebb emberek olcsó kenyérért, de ne egy osztály — a termelők — hanem az egész adózó polgárság arányos teherviselése alapján. A kisgazdapárt lehat követeli a gabona belföldi szabadforgalmát. Csak a belföldön. A nemzetközies lapja azonban, hogy a gazdák ellen uszítsa a maga félrevezetett ipari munkásolvásokat, rosszmájúan ferdít, azt hazudja, hogy a kisgazda- és földművespárt a külföldre való szabad forgalmat követeli. Ebből vonja le aztán ijesztgetéseit: hogy a gazdák minden gabonát ki akarnak vinni, hogy itt benn éhínséget idézzenek elő s olcsó hullám helyett újabb drágasági vihart. Így ferdítenek a nemzetköziesek, akikkel most egy követ fújnak a gyároszövevény és a pesti nagybankok, akik ugyancsak a gabonaforgalom föl-szabadítása és a kisgazdák ellen harcolnak. Persze, mert a falu követartásával ők tovább bíznának. Szép együttes: a bankárok, gyárosok s nemzetköziesek a falu népe ellen. Nem biába egyfajtaból valók...

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A politika eseményei.

A kisgazda és földművespárt legutóbb tartott értekezletén foglalkozott Szíjj Bálintnak azzal az indítványával, amelyet február 25-én benyújtott és a pártgyűlés egyhangúan elfogadott. Ebben az indítványban a párt hangsúlyozza, hogy sürgősnek tartja a belügyminiszteri tárcának a párt kívánsága szerint való belöltését és ennek kapcsán a közigazgatási reform benyújtását. Ugyanilyen sürgősnek tartja a párt

a belföldi szabadforgalomra való áttérést

a mezőgazdasági terményekre vonatkozólag és egyben követeli, hogy a gabona elszámolását legkésőbb április közepéig fejezzék be. Ezt az indítványt a párt batározati javaslat formájában egyhangúan elfogadta és azzal a kívánsággal küldte meg a kormánynak, hogy az indítványban foglaltakat a kormány záros határidőn belül foganatosítsa.

A pártértekezleten nagyatádi Szabó István erélyesen tiltakozott az ellenzékiesség ellen és kijelentette, hogy ő csak arra megy, abova az ország érdekei és lelkiismerete viszi. Schandl Károly felszólalása után a párt egyhangú lelkesedéssel biztosította rendületlen bizalmáról a földművelési és az igazságügyminisztert és a pártvezetőséget. Nagyatádi Szabó István kijelentette a pártértekezleten, hogy a kormány a gabona szabadforgalmának álláspontját elfogadja, a gabonát a cséplésnél fogja lefoglalni és a gabonaforgalom augusztus 15-ikén felszabadul.

A szabadforgalom előkészítésére a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártja kilenc tagú bizottságot küldött ki és ez a bizottság a kisgazda- és földművespárt kiküldötteivel együtt fog a gabonakerésről tanácskozni.

A kisgazda- és földművespárt tagjai Héj Imre háznagy indítványára elhatározták, hogy ezentúl az Eszterházy-utcai pártkörben minden szerdán

pártvacsorára

gyűlnek össze. Az első ilyen pártvacsorán Mayer János földművelésügyi államtitkár beszámolt svájci útjának eredményéről és képviselőtársaival közölte megfigyeléseit.

A nemzetgyűlési képviselők sorában mozgalom indult meg, hogy a Ház ezentúl délután báromtól hét óráig tartson ülést, sőt a vidéki képviselőkre való tekintettel fölmerült az a gondolat is, hogy a Ház hetenként csak négyszer ülésezzen, de az eddigi négy órás ülések helyett hat órás üléseket rendszeresítsenek. Ebben az esetben hétfőn és szombaton szünetelne a Ház. Teleki Pál gróf miniszterelnök indítványára a nemzetgyűlés elhatározta, hogy április 6-ig husvétii szünetet tart.

Új választás a mindszei kerületben.

Reök Iván, a mindszei kerület képviselője lemondott mandátumáról. A kerületben kisgazda- és földművespárti programmal Rásonyi Papp Pál földbirtokos és ügyvéd, a csongrádi Hitelszövetkezet elnöke lép föl. Az új választáson a többi párt is állít jelöltet.

Nemzetgyűlés.

Március 16. Erődi-Harrach Béla előadó, Ereky Károly beszédei után a nemzetgyűlés elfogadta a szesz megadóztatására vonatkozó törvényjavaslatot és utasította a pénzügyminisztert, hogy mezőgazdasági szeszgyárak építésére földbirtokosoknak adjon engedélyt, a kisüstök kérdését pedig rendezze. A pénzügyminiszter megnyugtató válasza után elfogadták a dohányjövődéki kihágások és a bortermelesei adóról szóló törvényjavaslatokat. A Ház végül hozzájárult az Országos Pénzügyi Tanács felállításához.

Március 17. A nemzetgyűlés vita nélkül megszavazta a hivateli illetékekről és a sörital adóról szóló javaslatokat. A vadászati és fegyveradóról szóló javaslat tárgyalásánál Karafiath Jenő új vadászati törvényt sürgett. Hegedüs Loránd pénzügyminiszter megígérte, hogy a földművelésügyi miniszternél közben fog járni, hogy új vadászati törvényjavaslatot nyújtsanak be. Ezután elfogadták a gyufa adóról szóló törvényjavaslatot, majd áttértek a hadivállás tárgyalására. Perlaky György a hadirokkantak, özvegyek és árvák nyugdíjának rendezéséről szóló törvényjavaslatot sürgette. Huszár Károly pedig azt kívánta, hogy minden családfenntartó után

Március 15-ike a fővárosban.

Patacsi Dénes kisgazda-képviselő a Szabadság-téren saját versét szavalja el az ünneplő közönségnek.

adjanak segélyt. Szilágyi Lajos felszólalása után áttértek Szabó József (Budapesti) interpellációjára, aki a vas- és fém munkások készülő sztrájkjára hívta fel a kormány figyelmét.

Március 18. Hegedüs Loránd pénzügyminiszter köszönetet mondott a nemzetgyűlésnek, hogy a hadi-váltásról szóló törvényjavaslatot melegen karolta fel és bejelentette, hogy az ingó és ingatlan vagyonváltás után sor kerül a háborúban szerzett vagyon váltására, amelynek egy részét szintén a hadirokkantak, özvegyek és árvák javára fogják fordítani. A részletes tárgyalás során a honvédelmi miniszter felszólalására a Ház hozzájárul azokhoz a módosításokhoz, hogy a hadifogyókat, továbbá az ellenforradalmárokat is mentesíti a hadi-váltás alól. Hegedüs Loránd a kormány nevében nyilatkozatot tett, hogy csak akkor képesek újabb bevételi források

MEZŐGAZDASÁG

Kánaán a pusztaság helyén.

Irta Surányi János.

«Ég a napmelegtől a kopár szik sarja, tikkadt szöcskenyájak legelesznek rajta», így kezdi Arany János, legnagyobb költőnk halhatatlan «Toldi»-ját. Igen találó képe a magyar nagyalföldi szikéseknek, szikes legelőknek, amelyek már az első júniusi, májusvégi melegre teljesen ki szoktak sülni, úgy hogy a természet szöcskenyájaival együtt a gazda marha- és birkanyájai is tikkadtnak kóborolnak rajtuk egy kis élelem után.

Arad-, Békés-, Hajdú- és Szolnokmegye gazdái, hányszor átkozták meg a sorsot, amely határaitokat

a nedves időben kocsonnyává, száraz időben kősziklává váló, rendszeresen soha nem művelhető, majdnem semmit sem termő szikkel verte meg? Mit gondoltok azonban, nem lehetne-e a természetnek ezt a csapását valahogy kivédeni és segíteni azon, hogy a Nagyalföldnek azok a körülbelül 200.000 katasztrális holdra rugó szikes területei mást, mint legfeljebb rideg, marhának való szűkös, az év legnagyobb részében kopár legelőt ne adjanak?

Van az embernek egy nagy segítsége a természetben a szik megjavítására és ez a víz. Vízrel még a legcsúnyább vad szikék is hasznosíthatók mint halastavak, az újabb tapasztalatok szerint mint rizstelepek is és ha a talaj az ilyen hasznosítás után idővel megjavul, akkor áttérhetünk

mindjárt arra a művelési módra, amivel a szelidebb, gyenge legelőt adó és búzát — habár gyengén — megtermő szikeken mindjárt kezdhethetjük a javítást, a legelő-vagy rétöntözésre, a takarmánytermelésre.

Miben áll a víznek ez a szikjavító hatása? Abban, hogy a talaj káros sóit kioldja. Részben lemossa a talaj mélyebb rétegeibe, részint pedig kimossa, elviszi magával mint öntöző víz akkor, ha — mint például a rétöntözéseknél — a táblákon átcsörgedezett víznek az úgynevezett lecsapoló árkokkal való elvezetéséről gondoskodunk.

Azt mondhatná erre valaki, hogy éppen a Nagyalföldön nincs annyi víz, amennyi elegendő volna a szikések ilyen megjavításához. Ez igaz is, csakhogy egyelőre nagyobb baj az, hogy a rendelkezésre álló vízmennyiség sincs még jóformán egyáltalán igénybe véve. Pedig hogy okszerű eljárással és erős akarattal milyen, szinte csodás eredményeket lehet elérni a szik-

Az «Irusművek» e napokban Vác-ott bemutatták 3 és 4 vasú «Herkules» motorekéiket. E gépeket jellemzi az egyszerű és praktikus szerkezet, igen jó anyagminőség és teljes üzembiztosság. A gépek nagy teljesítőképessége és csekély benzinfogyasztása feltűnést kellett.

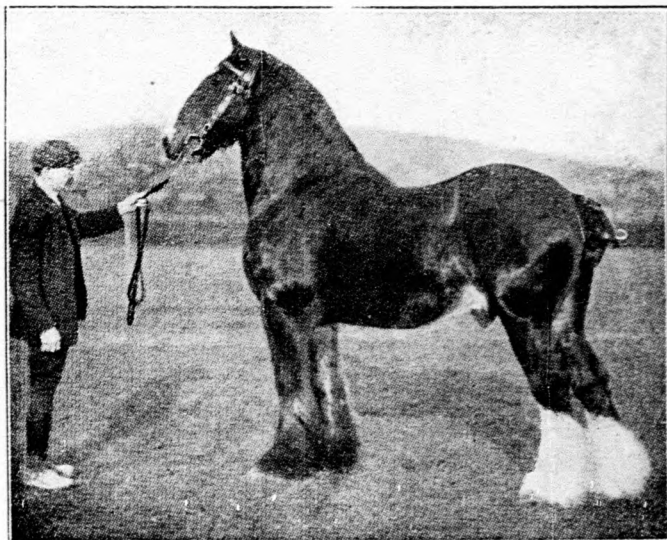
megnyitása által az államháztartás egyensúlyához közeledni, ha a nagyhatalmak és a jóvátételi bizottság elősegítik a kormánynak ezt a szándékát. A költségtérítési felhatalmazásról szóló törvényjavaslat tárgyalása után Henzer István örömet fejezte ki, hogy a tisztviselőknek a kormány a következő három hónapra háromszázmillió korona segélyt folyósít. Sokorópátkai Szabó István volt kiszolgálóügyi miniszter a házhelyekről és kisbirtalokról szóló törvény végrehajtása körül mutatkozó visszáisíléseket tette szóvá. Egyes birtokosok a múlt évi bérletből egyes hérlőket kizártak. Nagyatádi Szabó István kijelentette, hogy a házhelyek kiosztásánál az ár megállapítása bíróságra van bízva, különben egyszerű szabályokkal legjobban a községi elöljáróságokhoz fordulni, mert az kéri fel a főszoigabirót, hogy az illetékes bizottság vizsgálja meg az esetet. A kisbirtaloknak 1922. évre való megbósszabbításáról rendeleti úton fog intézkedni.

javitás terén s ezáltal milyen nagyot lehet lendíteni az Alföld szűkös takarmánytermelésén, arra egy példát hozok itt fel okulásul.

Békéscsaba városának volt egy 214 katasztrális holdas szikes legelője közvetlenül a város mellett, amelyet mint sovány birkalegelőt tudott csak értékesíteni katasztrális holdankint 10 korona haszonbérért. Ebből a területből már az 1902. évben 178 holdat öntözhető rété, 36 holdat pedig öntözhető legelővé alakítottak át az állam szakközegei. Az egykori kopár legelőn ma a legszebb réti növényzet tenyészik, csupa legkiválóbb, pártját ritkító minőségű szénát adó fű. Egyes táblákon nő a lucerna, katasztrális holdankint 50—55 q szénát adó. A réti fűvek áttermése szénában meghaladja a 30 q-t. Az öntöző árkok oldalába ültetett almafakon (aranyparmén, Törökbálint, szercsika stb.) ritkán nem volt még jó termés; a fák majd minden évben mint óriási fűrtök roskadoznak a termés súlya alatt. A lecsapoló árkok oldalain a legfinomabb fűzfajták vesszőit termelik, amelyek alkalmasak a legkülönlegesebb fonottárúk előállítására. Könnyű elgondolni, micsoda óriási fontossága van ennek az öntözésnek a város állattenyésztésére, annak, hogy az állattartók és tenyésztők számára évente körülbelül 50 waggonrakományt elérő mennyiségű, legkiválóbb minőségű szénát termelhetnek olyan területen, amely a berendezést megelőzően sovány, kopár, jellegzetes birkalegelő volt. A legelő öntözése szintén meghozta a maga hasznát, mert ezen, függetlenül az időjárás szeszélyétől, minden időben elegendő és jó minőségű táplálékot találhat a jószág.

Ha van valami, amiben a takarmányon kívül leginkább szűkölködik az Alföld, ennek is leginkább szikes területei, ez a fa. Arra is láthatunk példát éppen Békéscsabán, hogyan lehet erdőt varázsolni a szikesivatagra. Itt a határ egyik legcsúnyább részén, lapos, vízallasos sziken cselekedték meg ezt a csodát és pedig úgy, hogy párhuzamosan ásott árkok közé a földet nagy bakhátakba felhányták és ebbe ültették a kanadai nyárdugványokat, amelyek ma hatalmas erdőt alkotnak, eleven tagadásául a maradi, tunya felfogásnak, amely szerint a természet munkáját nem lehet korrigálni.

Mindent lehet. A török uralom sivatagot csinált Mezopotámiából, amely egykor az emberiség édenkertje volt. Az angolok pedig ugyanott, Egyiptomban és Indiában paradicsomot csináltak a pusztaságból, ahol az őslakók inszesebb években tízezrivel haltak éh-

Angol nehéz-igás csődör.

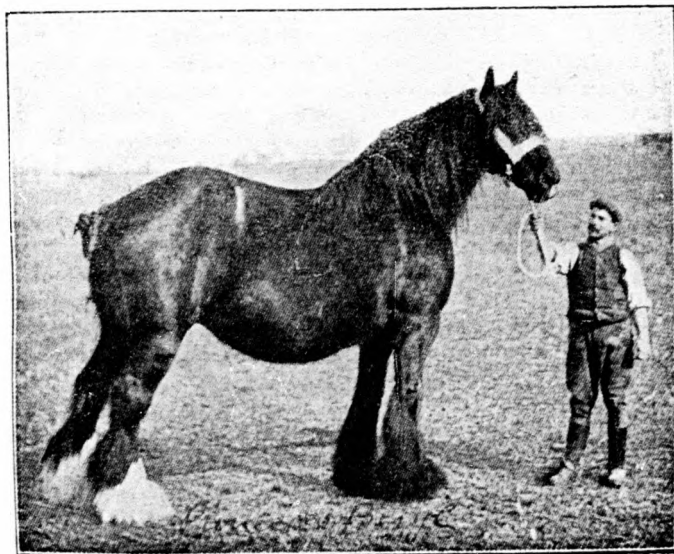
halált; az amerikaiak az Egyesült-Államok délnyugati sivatagjait, ahol az abszolút szárazság miatt eddig semmiféle emberi megtelepülés nem volt lehetséges, változtatják át óriási öntöző művekkel mindent termő Kanánná. Ezeket a példákat kell utánozni!

Tehenek felhasználása igavonásra.

Irta Molnár Ernő.

A szerényebb kisgazdaságok jövedelmezőségét nagyban fokozná, ha visszatérnénk a — régen már szokásban volt — tehenek igázásához és a lónak adott jobb takarmányt a szarvasmarhaállomány feljavitására fordítanánk. Szakítani kell azon előítélettel, mely szerint nem elég előkelő, teheneket munkára használni. A leggyakoribb ellenvetés, amit a lótartók a tehének igázása ellen felhozhatnak, hogy a nemdolgozó tehén tejhozama nagyobb, mint azé, amely munkát is végez; ezen érv azonban nem egészen helytálló. Igaz ugyan, hogy a felvett tápanyag egy bizonyos része a végzett munka folytán elhasználódik, de számtalan kísérlet igazolja és bárki által könnyen kiszámítható, hogy azon kis veszteséget, melyet a tejhozam csökkenése okoz, messze felülmulja azon előny, melyet a tehén által végzett munka, pénzbe átszámítva, jelent. Hogy mily jelentős összegre rúg a végzett munka, mutatja a következő számítás: Egy tehénfogát évente 150 napot dolgozik, napi munkáját csak 100 koronájával értékelve, összesen 15 000 korona, azaz tehemenként 7500 korona a végzett évi munka értéke. Ha a tej maximális árát, négy koronát vesszük alapul, akkor egy tehén által végzett évi munka értéke egyenlő $7500 : 4 = 1875$ liter tej értékével. Ha a munkára fogott tehén évi tejhozama csak 1200 liter, akkor is az összehozam, vagyis a végzett munkát is tejjre átszámítva $1200 + 1875 = 3075$ liter évenként.

Ha még figyelembe vesszük, hogy módunkban áll a borjazás idejét azon időpontra eltolni, amikor a külső gazdasági munka majdnem teljesen szünetel, vagyis a tél elejére, úgy ezáltal módot nyújtunk a tehénnek, hogy borját az első időben zavartalanul, jól táplálhassa, akkor az utódok fejlődése és növekedése teljesen rendes lesz. Vegül, ha a tehén munkáját megfelelő minőségű és mennyiségű takarmánnyal díjazzuk, akkor az általa végzett munka mellett is jó állapotban marad és tej-

Angol nehéz-igás kanca.

A Falu-Szövetség székesfehérvári kiállítása.

A székesfehérvári rokkant-iskola bőr- és bútorkészítményei.

hozama is a megkívánt mennyiségű lesz. Ezen említett körülmények is a tehének munkára való felhasználhatósága mellett szólnak.

Mindenesetre vannak hátrányai is a tehének igazásának. Így többek közt, hogy a vemhesség utolsó szakában kimélendők és távolabbi helyekre való fuvarozásra nem használhatók fel.

Nem is akarom azt bizonyítani, hogy a tehének munkára való felhasználása által a lótarítás feleslegessé válik, csak arra akarok rámutatni, hogy a kezdő kisgazda tökemegtakarítást eszközölhet, ha a ló és tehén helyett egyelőre csak tehenet tart, mert kicsi lévén a gazdasága, hacsak fuvarozással nem foglalkozik, amire egyes vidékek kivételével nem igen nyílik alkalma, úgy a lóvásárlásba és a drága abrakba fektetett nagy tőkét nem tudja kellőképp értékesíteni, míg a tehén, ha közben pihen is, a felvett takarmány árát tej alakjában visszafizeti.

ANGOL NEHÉZ-IGÁS LOVAK. (Képekkel.) Az angolok alkották meg a nehéz igavonók ideálját is, azokat a lóóriásokat, melyek a nyugateurópai és amerikai iparvidékek között útjain 60—80 métermázsás terheket vonszolnak kétkerekű talyigáikon. Hatalmas testtömegükben nagy energia, elegendő mozgékonyosság és rugalmasság lakik. Az igavonásban izmaik erején kívül a hámba belédöntött testsúlyuk is segítségükre van, miért is az amerikaiak az angol nehéz-igás lovakat súlyra vásárolják, mint mi a vágóállatot.

CSEREBOGÁR MINT TAKARMÁNY. A cserebogarakban sok olyan anyag van (fehérje!), melyet háziállataink meg tudnak emészteni s így vele táplálkozni. Az összegyűjtött cserebogarakat le kell forrázni, majd megszáritva megdarálni. Dara közét keverve nagyon kedveli a baromfi, de megeszi minden állat. Egy német professzor örleményét egyenlő értékűnek tartja a húsliszttel.

TÜLBUJA VETÉSEK MEGDÖLÉSE ELLEN sem a hengerezés, sem a sásolás, sem a legeltetés nem biztos ellen szer. A sásolás már úgyis kiment a divatból és helyét a sokkal biztosabban ható hengerezés foglalta el, noha ez az érést késleltetni szokta. A hengerezést a bokrosodás vége felé, de még a szárbaindulás előtt nehéz hengerrel kell vezetni. A buja vetések legeltetése szintén alig divik már csak azért is, mert mindenfelé nagyon kevés a juh, de meg hatásában szintén kevésbé biztos, mert lehetséges, hogy az új hajtások nagyon gyengék lesznek és azért dőlnek meg, másrésztől pedig a lerágott és letiprott tövek több sarjút nevelnek és az így előálló sűrű állás következtében állhat be a megdőlés.

A «FIAS» TOJÁSOK MEGÁLLAPÍTÁSA. A megütemtetéstől számított hetedik-nyolcadik napon ejtsük meg a vizsgálatot. E célból vagy fényt át nem eresztő hengert illesztünk egy lámpa köré s a láng magasságában egy kerek nyílást messzünk, vagy sötétítsük be a helyiséget s csak — egy tojásnál valamivel kisebb — kerek nyíláson (ablak- vagy ajtódeszkán kifürészelve) bocsássuk be a fényt. A fényt elzáró falnak sötét felén most helyezzük a tojásokat egyenkint a nyílás elé. Amelyik tojás az áteső fényben egyenletesen világos, abban nincs csirke; amelyik zavaros, sötét és erektől átszött, abban megindult az élet. A világos tojásokat étkezési célokra a konyhában fel lehet használni; az ilyenek nincsenek megtermékenyítve. Kellemetlen ízük nincs, az egészségre nem ártalmasak.

EGYNAPOS CSIRKÉK SZALLÍTÁSA. Erős faládikát kibélelnek flannel, erre rakják a szállítandó apróságokat, a fedődeszkán pedig 5—10 cm. széles réseket hagynak s ezt csak ritka vászonnal szegezik be. A vásznon elegendő levegő hatol be. Két napos útra eleségről nem kell gondoskodni, mert a tojásból kikelt csirke tudvalevőleg az első 48 órában nem kíván táplálékot.

A LÓHERE HARMADIK ÉVI TERMÉSE. Igen kedvező viszonyok között a lóhere a harmadik évben is adhat egy jó kaszálást, kettőt azonban már rendszerint nem, mert a sarjadzás az első kaszálás után már igen gyenge. Ha az első kaszálást levesszük a tarló feltörése után kitűnően hasznosíthatjuk földünket úgy, ha abba kölest vetünk, amelynek tenyészideje igen rövid és a heretarlóban kitűnően szokott sikerülni.

A LÓ MARMAGASSÁGÁT előbb marokban (10,5 cm.), ma centiméterekben fejezik ki; a mérést eszközként a patasarkótól a mar legmagasabb pontjáig vezetett szalaggal, vagy a ló mellső lábai mellé állított függelyes léccel (botmérték). Ez utóbbi adja a hívebb adatot. A szalagmérték rendszerint 6—12 centiméterrel többet mutat, még pedig annál többet, minél nagyobb és minél kövérebb a ló.

TENGERI VETÉSE FÉSZEKBE. Tengeriből egy fészekbe legajább két szemet, sőt — számítva a varjút, drótféreg és egyéb állat kártételeire — még jobb hármat tenni. A 3 magot azonban úgy kell egymás mellé lerakni, hogy ne érintkezzenek egymással, hanem egymástól 3—4 cm távolságban legyenek. Közeli magvak gyökérzete ugyanis összekuszálódik, ami a tengeri egyezésekor okozhat bajt.

KÉTFEJŰ MALAC. Németország Bockraden községében egy gazda disznója kétfejű malacot ellett, melynek mindkét fején szabályosan kifejlett szem és orr volt. A malac csupán néhány óráig élt. Brenken községben egy kovácsmesternek a disznaja hasonlóan torzmalacot ellett, melynek két hátulsó része volt. A malac, amely jelenleg már tizennégy napos, a legjobb egészségnak örvend.

* TANÁCSADÓ *

KÉRDÉS. Háztelkem bepléteskor a határkövek nem helyesen lettek letve és a községi előjáróság nem akarja a hiteles felmérést eszközölni. Mit tehetek? (B. L., Szabadbattyán.) — **FELELET.** Jogában áll a kataszteri birtokívek és telekkönyvi adatok alapján magánmérnökkel felmérteni a telket és az esetleg hiányzó részt telkéhez hozzá csatolni és bekeríteni.

KÉRDÉS. Fegyverviselési engedélyt elvonta a főszolgabíró és ezen határozatot az alispán helybenhagyta. Hova fordulhatok? — **FELELET.** Ezen két határozat ellen további felebbezésnek helye nincs.

KÉRDÉS. Kís ezüst és két nagy ezüst vitézségi érem van. Hét hold föld tulajdonosa vagyok, igényt tarthatok-e vitézi telekre? (Sz. Sz., Pestmegye.) — **FELELET.** Az előjáróság ajánlata alapján folyamodhatik a vitézi székhez, ahol az összes körülmények figyelembevételével határoznak a vitézi telek adományszása tárgyában.

KÉRDÉS. Kételes-e mindenki az elszakadt, de összeragasztott bankjegyet elfogadni? (Kétegyháza.) — **FELELET.** Ha nem hiányzik az összeragasztott bankjegyből, úgy köteles elfogadni.

KÉRDÉS. A pozsonyi elektrotechnikai szakiskola jelenleg hol van? (Egy előfizető, Bélaapátfalva) — **FELELET.** Ezen iskola székhelyét nem tette át és ma is Pozsonyban működik.

KÉRDÉS. Igazolodny nélkül akartam az erdőből a fát elszállítani de ebben a csendőr megakadályozott. Joga volt-e hozzá? (Cs. J., Vilmány) — **FELELET.** A csendőr az erdőtörvény és az idevonatkozó utóbb megjelent rendeletek alapján járt el, ennél fogva joga volt a fát elkobozni.

KÉRDÉS. Kérem ajánljanak nekem dohánytermelési szaklapot. (T. M. Hajdúnánds.) — **FELELET.** Dohánytermelési szakkérdéssel foglalkozik a Magyar Dohányügyijság. (Budapest, I., Lisznyay-utca 14.) Előfizetési ára egy évre 100 korona,

KÉRDÉS. A vetésekben a variák sok kárt tesznek, hogy lehet ellenük védekezni? (K. I., Kunszentmárton.) — **FELELET.** A varjakat szorgalmas izzasztgetéssel és madár-izzasztgetéssel és madár-izzasztóknak a vetésekben való elhelyezésével lehet elszoktatni.

KÉRDÉS. Lednyonát szeretném a székesfővárosi háziipar iskolában kiképeztetni. Hova forduljak felvilágosítáért? (N. S., Nyergesújfalu.) — **FELELET.** Bővebb felvilágosításért és a felvételi kellek megküldésért tessék a székesfővárosi háziipariskola igazgatóságához (Budapest, X., Kőbánya) fordulni.

KÉRDÉS. Kik termelhetnek saját szükségletükre dohányt és hova kell azoknak engedélyért fordulni? (P. M., Tózeg.) — **FELELET.** A magyar királysági népszámszámoknak 869 6-1920. számú rendeletének 1. §-ának 2. kikezdése szerint saját használatra való dohánytermelésre csakis azok nyerhetnek engedélyt, akik

mezőgazdasági termeléssel hivatásszerűen foglalkoznak, földjük megmunkálásában saját maguk, vagy családtagjaik is részt vesznek, jövedéki kihágás miatt eljárás alatt nem állottak, illetve bűnvetve nem voltak és igazolják azt, hogy belsőséghez tartozó, vagy a belsőséggel közvetlenül összefüggő földterületet tulajdoni, haszonélvezeti, vagy haszonbérleti jogon bírnak. Ezenfelül engedélyt nyerhetnek azok is, akik belsőséghez tartozó, vagy a belsőséggel közvetlen összefüggő területet egyházi, vagy iskolai javadalmaik köz- vagy községi hivataluk, gazdasági állásuk, vagy gazdasági alkalmaztatásuk után birtokolnak. A 2. §. harmadik bekezdése szerint, aki saját használatra dohányt termelni szándékozik, e szándékát folyó hó végéig a községi előjáróságnál tartozik bejelenteni, ahol a továbbiakról bővebb felvilágosítást adnak.

KÉRDÉS. 1. Lehet-e őszi káposztát természetien fekezte, kissé homokos agyag talajba? 2. Milyen fajta őszi káposztát termesztsek? Mennyi mag kell 1100 négyszögölbe? 4. Mennyi a várható termés a jelzett területről? (Z. K., Szeged.) — **FELELET.** 1. A jelzett területen lehet őszi káposztát természetien, 2. Tömesebb termelésre ajánlható fajták a balinkai és a csurgói. 3. 1100 négyszögölre kell 65-70 gramm mag, de a palánta nevelésére kell gondot kell fordítani. 4. A terület közepes terméshozama körülbelül 100 q lehet, jó minőségű talajon és megfelelő időjárás mellett több lehet, ellenkező esetben kevesebb.

KÉRDÉS. Hol szerezhető be gazdasághoz szükséges eszközök és szerzőmök? (3864. számú előfizető.) — **FELELET.** Kérjen árajánlatot a «Hangya» fogyasztási szövetkezettől (Budapest, IX. Boráros-tér 1.), vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől. A többi kérdésre jövő heti számunkban felelünk.

KÉRDÉS. Ökrömön a bal állkapcsa alatt egy daganat keletkezett, mivel orvosolhatom? (Olvasó.) — **FELELET.** A leírás után a baj oka nem állapítható meg. Valószínűleg sugárgombás megbetegedés. Tessék az ivóvízbe 6-8 gramm jódkáliumot keverni. Legjobb lesz miután látatlanba a baj megállapítása igen nehéz, az állatot állatorvossal kezelteni.

A Falu-Szövetség székesfehérvári kiállítása.
Fejérmegye néprajzi terme.

A „VASÁRNAP“ PÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE

Külön könyvben adjuk ki a pályázatokat.

A „Vasárnap“ három pályakérdést intézett olvasóihoz és egyidejűleg rejtvénypályázatot is nyitott.

Minden kérdésünkre három — ezer-ezer — koronás jutalomdíjat tűztünk ki.

Kiosztásra kerül tehát kilenc darab ezerkoronás jutalomdíj a kilenc legjobb pályamunka között. A tíz legjobb rejtvény beküldőinek pedig egy-egy szép könyvet ígértünk.

A pályázat várakozáson felül jól sikerült. Több, mint 450 olyan pályamunka érkezett a „Vasárnap“ szerkesztőségéhez, amelyek a föltételeknek megfeleltek. Ezek között sok szép s valóban értékes irasmunkát kapunk.

Nem csekély föladat volt a legméltóbb munkák kiválasztása, de bírálóbizottságunk nagy örömmel és gyönyörűséggel végezte ezt a föladatot, mert közben betekinthezt a „Vasárnap“ falusi olvasóközönségének lelkiületébe s az erkölcsi érzés és a hazafias szellem legnemesebb megnyilvánulásaiban gyönyörködhetett.

Elérkezvén husvét ünnepe, a bírálat eredményét a következőkben hozzuk nyilvánosságra:

1. számú kérdésünkre:

Mit tart eddigi élete legszebb eredményének? beérkezett

kilencvenhét pályamunka.

Ezek közül

ezerkoronás jutalomban

részesült:

ifj. Szántó István földműves (Tápiószale).

Iványi Béla tanító (Debrecen).

Torma Sándor napszámos (Rábaszovát).

2. számú kérdésünkre:

Mi akar lenni, azaz milyen élethivatást akar választani és miért?

beérkezett

száznolc pályamunka.

Ezek közül

ezerkoronás jutalomban

részesült:

ifj. Polyák Lajos földműves (Tiszapüspöki).

Molnár Péter földműves (Mac. Semsey tanya).

Licskó Ferenc gimnáziumi tanuló (Eger).

3. számú kérdésünkre:

Mi a magyar leány kötelessége?

beérkezett

harminckilenc pályamunka.

Ezek közül

ezerkoronás jutalomban

részesült:

Imre Julia kertgazdasági vezető (Székesfehérvár).

Kisgergely Margit (Alsóhangony).

Ábrahám Fúr Veronka (Kiskunmajsa).

A díjnyertesek címére az ezer-ezer koronás jutalomdíjat postán megküldöttük. Fogadják az illetők szép munkáikért szívből jövő üdvözlötünket is.

4. számú rejtvénypályázatunkra beérkezett százkilencvenhét pályamunka.

Közülük

jutalomkönyvben

részesült:

Mihátsi Dénes kisbirtokos (Ostffyasszonyfa).

Kacska László tanár (Pásztó).

Ruga Árpád tanuló (Pásztó).

Forró Lajos tanuló (Dombóvár).

Király Lajos (Adony).

K. Kiss Margit (Biharkeresztes).

Kathreiner Gyuláné (Szentel).

Kovács Antal (Nagybát).

Kolozsváry Mihályné (Kunmadaras).

Herczegh Eta (Túrkeve).

Címükre elküldöttük postán a jutalomkönyveket.

A kétszáz rejtvényből következőké volt még jobb:

Tökési Gyula, Fejős Mihály, ifj. Nagy Pál, ifj. Nógrádi Gáspár, Borbély Sándor, Horváth Szilveszter, Héjjas Károly, Németh Sándor, Varga József, Molnár Mariska, Jusztin József, Deák Erzsébet, Halász János, Bornemissza Róttmil, Dunckl Károly, Horgas Pál, Varga József, Kniessné-Kubik Lujza, Moros Mihály, Uhl István, Barkovits Andor, Fajthy Ferenc, Hevessy Sándorné, Boján Imre.

A rejtvénykészítők legtöbbször abba a hibába esett, hogy nagyon könnyen megfejthető rejtvényt küldött; különösen hibáztatunk kell azt, hogy a Vasárnapban már megjelent rejtvények egyes részeit egyszerűen lemásoltrák. Volt olyan pályázó is, aki más mondatot készített el, mint amely a pályázat tárgya volt. Ezt sem fogadhattuk el. Többen voltak, akik nagyon ügyes rajzokat küldöttek, de a rejtvény nem felelt meg. Az ügyes rajzokat nem vettük figyelembe, mert nem rajzra, hanem rejtvényre hirdettünk pályázatot.

Reméljük, hogy a legközelebbi pályázatunk azok számára is sikerrel fog jární, akiknek munkái ezúttal nem ütötte meg a mértéket.

*

A pályabírószág azt a további javaslatot tette, hogy a pályakérdésekre érkezett legértékesebb válaszokat külön könyv alakjában adjuk ki.

A „Vasárnap“ szerkesztősége elfogadta ezt a javaslatot, mert meggyőződött arról, hogy a pályaművek nagy része méltó a nyilvánosságra és hogy éppoly szép, mint érdekes vállalkozást végez, ha megmutatja a nagy nyilvánosságnak, *hogyan gondolkodik és hogyan érez a falvak közönsége.*

A „Vasárnap“ tehát, nem riadván vissza az áldozatoktól, *külön könyvben fogja közreadni a díjnyertes, továbbá a dicséretet nyert és figyelemreméltó pályaműveket.*

Ez a könyv már a folyó év április havában meg fog jelenni.

Ebben fogunk kitérni bővebben az egyes munkák méltatására is. A könyv megjelenését természetesen kellő időben közölni fogjuk olvasóinkkal.

Egyben már előre bejelentjük, hogy nemsokára **ujabb pályázatokat fogunk hirdetni** olvasóink számára.

Addig is fogadják a pályázatban résztvettek szeretetteljes üdvözlötünket!

A „Vasárnap“ szerkesztősége.

Mese a hófehér toronyról.

És történt egykoron:
Koromfekete városok fölött
Allott a hófehér torony.

Nem látta senki,
Hegyében hogy egy koldusgyermek
Isten dalait zengi.

A hófehér toronyból
Ő látta csak, hogy minden város
Csupa koromból.

De a jó Halál,
Kit Isten küldött, látta-szánta,
Magányosan hol áll.

A Végítélettel határos
Vhar sepert végig a Földön
Minden siket-vak fekete várost.

Halálvihar után
Ébredtek a megmaradtak
Vörös ködben, bután.

Aranysugárral jött a Nap
És a mérges vörös ködök
Hamar széjjelfoszlottanak.

S lám, Isten mit művelt:
Rózsaszín városok fölött
Páros, nagy szívárvány ívelt.

A hófehér torony: sehol;
De hallga, minden földi gyermek
Szent és örökszép dalokat dalol.

Erdélyi József.

A TIGRIS. ELBESZÉLÉS. Irta Moly Tamás.

A sziget gyönyörű volt, a természet egyik remeke. Évszázados fák teregették hatalmas hús lombátraikat; gyönyörű virágok szóttek a fű buja zöldjébe ragyogó színeket, csodálatos alakú lepkék röpködtek a balzsamos levegőben és mindenütt izmosan fejlődő élet, csönd, béke, nyugalom. De az ottlakó emberek ismerték a veszedelmet és a telepítvény köré magas, erős sövényt vontak; olyan volt az egész, mint a régi idők egy kicsiny vára, mert a szigeten vérengző vadállatok is éltek, melyek nemcsak a jámbor háziállatokban tettek kárt, hanem megtámadták még az embert is. Aki künn járt, nem ment egymaga s ha

nem volt egyéb társa, mindenesetre vele volt a fegyvere és lelkében az a gondolat, hogy minden pillanatban talán védekeznie, harcolnia kell.

Egyszer egy tudós jött erre a szigetre, aki a moh egy különös fajtát tanulmányozta, egy fiatalember, aki azonban nagy kedvvel buzgalommal és komolysággal végezte kutatásait. Nemcsak kitűnő szellemi munkás volt, hanem derék sportember is; erős, szívós, edzett, bátor. Adam Broo, ez volt a neve.

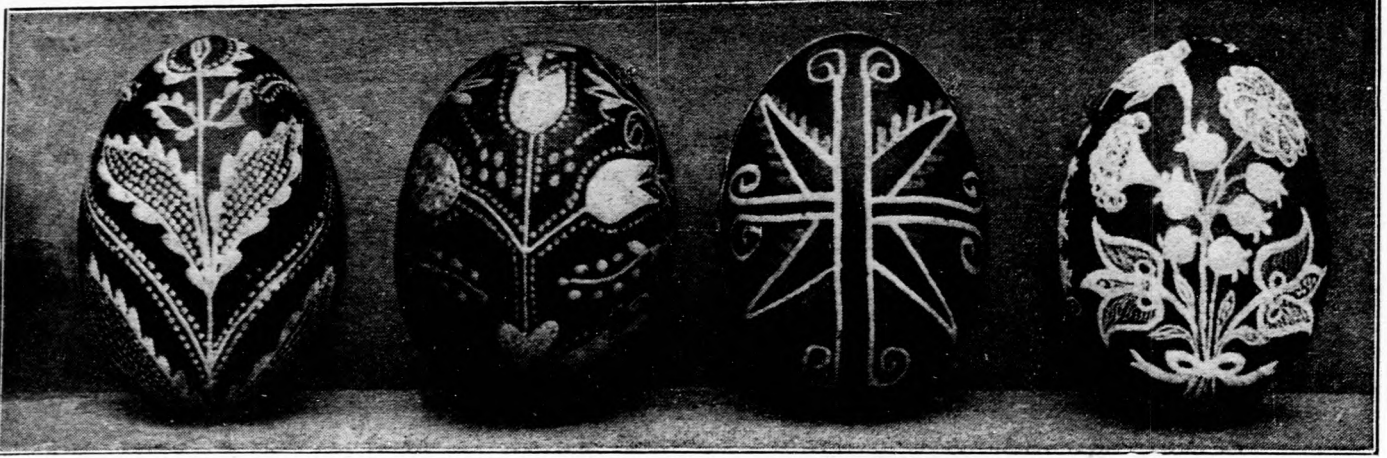
A telepítvényesek persze figyelemztették a fiatal tudóst, mondván: a legszebb táj is elveszti jóleső báját, ha váratlanul és valószínűleg a csöndes szemlélő akaratára ellenére egy hatalmas tigris bukkan fel benne s már pusztá megjelenésével megbontja az eddig oly kedves hangulatot. Adam Broo ezt hálásan tudomásul vette s az oktatónak köszönetet mondott. Valószínű, hogy egyéb gondolatok jobban lefoglalták. Broo egy reggel gépére ült, kitűnő, megbízható kerékpár volt s hátán a növénygyűjtő dobozzal, oldalán a kis ásóval, zsebében a nagyítóvegyel elindult mohát vadászni, mert ő egy elméletéhez kereste a bizonyítékokat. Amikor elindult, az volt az érzése, hogy elfelejtett valamit, de mert nem jutott mindjárt az eszébe, hogy mit, ezzel a kérdéssel nem kínoztta magát tovább, mert tudta, hogy alkalomadrán ez majd eszébe jut.

A táj csodaszép volt, tele izzó színekkel, harsogó pompával, csönddel, áhítatot kelto hangulattal. A gép könnyen szaladt a síma, világosbarna uton és a hatal tudós beleolvadt a nagy természetnek e hangulatába és szinte elfelejtette e csodálatos nagy gyönyörűség közepett, hogy ő Adam Broo, aki mohát gyűjt és meg akarja magyarázni a véghetetlen nagytermészet egy titkát.

A nap az égen ragyogott, az ifjú tudós érezte átható melegét, letért tehát az útról, leszállt a gépről és bement az erdőbe, ahol csakhamar elmélyedve foglalkozott a mohák egy új kérdésével. A kerékpárt egy fának támasztotta volt s hozzáfogott a munkához. Gondosan gyűjtötte szelencéjébe a megfelelő anyagot, ezután leült egy nagy fa alá kissé pihenni, gondolkodni. Előtte egy kis völgykatlan feküdt, melyben egy kis tó csillogtatta csöndes tükrét. Adam Broo ült és gondolkozott és nézett, lassanként elmerült a táj szépségének bámulásába, csönd, áhítatos hangulat... és ő szinte elfelejtette, hogy ő Adam Broo és gondolatai, érzései már már szerénytelenek voltak.

Egyszerre megmozdul szemközt a bokrok lombja, ropog a cserjés a tulsó parton s a sűrűből kilép egy hatalmas tigris. Lassan, lomhán lépked a vízhez, bizonyosan szomjas, inni akar. Adam Broo dermedten ül, a lélekzete eláll, a szeme gyorsan felméri a távolságot közte meg a fenevad között, ötven-hatvan lépés. Az

Gyönyörű húsvéti tojások, melyeket falusiak festettek.

ember már tudja, hogy ő Adam Broo és most csak egy gondolata van: menekülni! De nem mozdul, mert a tigris rögtön meglátná, csak a szeme jár, a gépet keresi... a kerékpár ott maradt a negyedik fánál, odátámasztotta. Ha ő megmozdul, az állat három szökéssel utóléri. Hirtelen eszébe jut: ez az, amit ma reggel elfelejtettem: a fegyverem, mely robbanógolyóval tölthető, tudtam, hogy eszembe fog jutni. A fegyver ott-hon maradt, látja maga előtt, nem védekezhetik. Félig hunyt szemmel nézi a tigrist. Az most inni fog, azután csendesen, lomhán visszaballag az erdő sűrűjébe s ott eltűnik... Ő mindenesetre vár és nem mozdul.

A tigris megállt a parton, a víz fölé hajolt, de nem, nem ivott; hörgött, elfordult. A tigris nem iszik. Látja Broo és tudja, hogy az állat éhes, nagyon éhes. Zsákmányt keres. Mi lesz most?

A tigris megfordul, visszafelé ballag. Broo fellélegzik. A veszély tűnik. Ekkor az örvendő ember feje fölött zörren egy ág, egy madár sipog, feljajdult élesen, felrebben hirtelen. A tigris már meg is állt és amikor a madár rebben, a vad hátrafordul, csak a fejét fordítja hátra, ingerült, véres szeme meglátja az embert. Broo szive nagyot dobban: meglátott! Az ifjú máris cselekszik. Felugrik. Gyors szökéssel a kerékpárhoz rohan. Felül rá és indul. Elindul a rossz erdei uton, melyen ide gyalog jött s a gépet tolt.

A tigris tompán üvölt egyet, beleveti magát a vízbe s átuszik a tulsó partra. Amint kiért a partra, lerázta magától a vizet, azután a menekülő ember után veti magát. Ugrásai nagyok, hatalmasak. Az erdei út nem jó a gépnek. De Adam Broo most nyugodt, óvatos és nagyon erős. Hallja az ingerült vad ugrásait a háta mögött; hallja a mély, felhorkanó lélekzetvételt; hallja, érzi, hogy az állat egyre közelebb jön s Broo ráfekszik a gépére s úgy repül a mostoha uton.

Az állat nagyokat szökel s itt az erdőben neki jobb. Egyre közelebb jön. Adam Broo tudja, hogy már egészen a háta mögött van és egy meg nem magyarázható, könyörtelen erő arra kényszeríti, hogy hátranézzen csak egy pillanatra. Broo nem tehet másképen, hátrapillant. A tigris épen most ugrott, a levegőben uszik, rá fog ugrani a Broo hátára... az üldözött nyomja a taposót... az állat most vájja az ember hátába könyörtelen nagy karmait, Broo szinte érzi, de nem, kibújt alóla, az állat lába

a hátsó kereket súrolja, a gumit és lecsuszik rajta. A tigris tehetetlenül elvágódik, felordít. Broo előnyben van s még jobban igyekszik; ki akarja használni ezt a szerencsés fordulatot. A tigris felszökik, egy másodpercig meghökkenve áll, azután a düh s az éhség újra megsarkantyuzza. Óriási ugrásai csakhamar lebirják a távolságot közte és a menekülő ember között.

Broo az imént még remélt: ennek a serkentő érzésnek most vége; most már csak a megátalkodott ösztön dolgozik benne. A tudatos ember feladta a küzdelmet, az élethez ragaszkodó élő lény azonban nem. Broo agya lázasan dolgozik; ő kijelenti saját magának, hogy vége van, már nem él, a képzelete kínozza; érzi a tigris rettenetes karmait, fogait, melyek a hátsóba vágódnak, széjjeltépik. De az élni akaró ember ráfekszik a gépre és hajtja és nem gondol arra, hogy talán hiába. A tigris már a háta mögött van. Az állat most majd jobban ki fogja számítani az ugrást, gondolja magában Broo. Most jól fog ugrani! Hát csak rajta!

Broo szeme előre szalad, végigfut az erdei uton, nehogy egy ostoba kavics vagy rög bután felborítsa. Eltévedtem! — látja Broo — nem itt jöttem az erdőbe. A pillantása tovább siet: az utat egy szakadék vágja ketté. A szakadékot egy szál keskeny deszka hidalja át. Broo egy pillanatra megdöbben. Ez a pillanat már el is suhant. Megjijedtél? mondja magának az üldözött ember és ráfekszik a gépre és erős kézzel fogja a kormányt: talán csak tudok ezen keresztülszaladni! Mögöttem a tigris!

A gép a deszkára szökik, mely néhány másodperc alatt eltűnik alóla. Broo átért és hátrapillant. A tigris megállt a szakadék szélén. Nézte a deszkát, nagyot ordított, aztán lehasalt, nekifeküdt s átvette magát a szakadékon. Broo tovább rohant az ösvényen, amely most kivezette a rendes sima útra. Ott, ahol az erdei ösvény, a sima útra torkollott, keresztbe lombos faág feküdt, elzárta az utat. Megkerülni nem lehet.

Adam Broo — szölt az okoskodó a menekülő emberhez — minden hiába! Neked itt kell veszned! — Még nem! — feleli a menekülő az okoskodó embernek — meg kell próbálni! A játékot feladni ráerek. — És nekifekszik és keresztülgrik a géppel az ágon. Nagyot billen, majdnem fölfordul. Óriási erőfeszítéssel tudja csak megkapni az egyensúlyt. A tigris utána törtet.

A gép jó, baja nem történt, biztosan szalad a rendes síma uton, száguld, repül, — a tigris elmarad. Amikor Broo hátratekint, a vadállat már messze mögötte maradt. De ő azért rohan, rohan a magas sövény mögé és csak amikor végignyújtózik fekhelyén, érzi, hogy milyen munkát végzett. Úgy érzi, mintha nagy halálos betegséget szenvedett volna el s a tigrisről nem szól senkinek.

A PÁL MÓZSI TÖRTÉNETE.

ELBESZÉLÉS.

Irta: P. T.

Úgy van a székely a «góbé» elnevezéssel, mint a mesebeli aranygyapjas báránka a hozzá érintőkkel, akik tudvalevőleg valamennyien hozzáragadtak az aranyos szőréhez és vele ugráltak, vele táncoltak vígan tovább. Az igaz, hogy egyik vidék székelye sem akarja elismerni, hogy góbé.

A marosszéki székely az udvarhelyszékit mondja góbénak. Az udvarhelyszéki, meg az aranyosszéki a csíkiakat tudja góbénak. A csíkszéki a háromszékit nevezi góbénak. A háromszéki pedig valamennyit, — csak épen magát nem. Egyik székelyszékben sem vállalják a góbé nevet. Pedig egészen bizonyos, hogy góbé bizony valamennyi székely! (No ezért mind az öt székelyszékben betörik a fejemet, de agyon azért mégse vernek, — mert az agyonveréshez a koponyán belül is kell valami.)

És hogy mit jelent a «góbé» elnevezés? — azt most nem akarom hosszasan magyarázni. Kriza János «*Vadászok*» könyvében azt írja, hogy «góbé»: műveletlen ember, természetes ártatlansággal! Én pedig az egyszerű örmény szavait idézem, aki azt mondotta, hogy: az Isten titkát, meg a székely góbé eszejárását nem lehet kitalálni!...

Tehát valamennyi furfangos, csavaros észjárású székely — mind góbé. Bizonyosságul álljon itt a Pál Mózsi története, aki pedig háromszéki s ott is erdővidéki vala, ahol mennyre-földre tagadják a góbé elnevezés illetékességét, meg is haragusznak a góbé elnevezésért...

Szent-Márton napján mult egy esztendeje, hogy az oláh pópa rossz napot csinált Pál Mózsi bának. A katonaságból hazaszabadult fia részére házat akart venni Mózsi bá s az oláh pap elütötte a kezéről a vásárt. Többet adott érte, hogy a szomszéd faluból átköltözhesse a három falut szolgáló lelkész.

Mózsi bá bujában három napig sem nem evett, sem nem ivott s a negyedik napon felfogadta, hogy visszafizeti a kölcsönt a pópának...

Eltelt az ős. Eltelt a tél. Tavasz lett s Mózsi bának sehogyse került alkalom, hogy összeakassza a szekere rudját a pópával, aki közben átköltözött a Pál Mózsi falujába. A következő ősön mégis kiokoskodott valamit a székely...

Megverni nem akarta a haragosát, mert pap volt, ha más felekezetű is. Mással megveretni? — épen nem akarta, mert az gyáva dolog, nem székelynek való... Tehát kinevettetni!...

Ezt határozta Mócsi bá s úgy elkutyálta magában, hogy egy szürke, ködös, őszi delután lefeküdt az első házba (első, paradés szoba) a vetett ágyra s elaluvék szó nélkül.

Aludt egy nap. Aludt két nap. Harmadik napon már csudájára jártak az emberek. Eljöttek alvó embert nézni még a közeli falvakból is.

A Mócsi bá felesége, a jó Rebus költögette az urát. Majd sírt keservesen, hogy nem tudta lelket verni belé. Azután megsajnálta s kalánál eregette a tejet a szájába az alvó embernek.

Éjszakára bezárta az ajtókat, nehogy a rossz megközelítse álmában a drága emberét, mert a rossz lelkek éjjel járnak.

Negyedik napon papot hivatott, aki fennhangon és szivetrepesztőleg imádkozék az alvó Pál Mócsi lelkiért. Ez sem használt. S napközben százával jártak csudájára az emberek. Nézték, hogy ötödnapja alszik Pál Mócsi bá.

Ötödik napon Rebus néni az oláh pappal jött be a csodalátó sokaság közé. A falubeliek az oláh pópát tartották az egyedüli szent embernek a vidéken. A tekintélyét megmentendő, csakugyan odaállott az oláh pópa az alvó beteg mellé s előszedte minden tudományát, hogy felébressze Pál Mócsit. Csinált hókusz-pókuszt bőségesen, amire az alvó Pál Mócsi csakugyan fölébredt...

Amint széttekintett az alvástól elgyöngült ember, mindjárt a pópát látta maga előtt. S nézi, nézi, azután csendesen szól hozzá:

— Kend mit keres itt, tisztelendő úr?...

— Hozzád hívtalak. Eljövök. Mi történt veled, ember?...

— A pokolban jártam, tisztelendő úr!... — sóhajt Mócsi bá.

— A szenteknek szent seregei őriztek tégedet! — mondá a pópa kenetteljesen s úgy hányta a keresztet, mint egy vizimalom.

Pál Mócsi rámeresztli szemeit a pópára s beszél:

— Bizony mondom, hogy nem a szentek őriztek engem, hanem az ördögök kergettek ki onnan!... Hallgassák meg mindnyájan, mert elmondom...

A csodalátó sokaság mohó kíváncsisággal leste a Mócsi bá szavait s mindenki megértette, mert az erdő vidéki oláhok csak magyarul tudnak.

— Négy napig valék a pokolban — kezdé csendesen Pál Mócsi. — Dolgoztam, verejtékeztem, akár egy barom. Éjjelre egy székre leültem, mert más hely nem vala ott pihenni s azt hittem, hogy az az én helyem. Ötödik napon bejön Lucifer, az ördögök fejedelme s rám bög, hogy takarodj onnan, a más helyről!...

— Ez az én helyem! — mondok neki csendesen.

— Nem a tiéd!! — ordít reám Lucifer.

— Hát kié? — kérdezem.

S itt megállott rémes történetével a csodaalvó Pál Mócsi, de csak azért, hogy a figyelmes hallgatóság méginkább érdeklődjék.

— Hát kié volt az a hely? — kérdezik többen.

— Azt mondotta az ördögök fejedelme, hogy ezé az oláh pópáé! S engemet kirugának ötödnapra a pokból!!

Falakat rázó nevetés, hahotázás követte a csodaalvó szavait. A pópa megszaladt mellőle s átkozá a percet, amelyben felébresszté Pál Mócsit. (Fölébredt volna az nála nélkül is, de erre nem gondolt a pap.) És a pópa szaladt, elrohant, de hiába. Megtudta mind az öt székelyszék, hogy Pál Mócsit épen az oláh pópa helyéről kergettek ki a pokból.

Az oláh pópa elköltözött a faluból. Pál Mócsi bá megvette a távozó pópa házát a katonaságból hazakerült fia számára s ez a história Erdővidéken történt, ahol mennyre-földre tagadják a góbéságot!

Tréfák.

A GYÜGYE. A tűzoltóparancsnok katonás fegyelemmel tanítja legényeit. Megáll az arcvonal előtt, szétterjeszti a lábát, aztán megszólal:

— Pihenj!

A tűzoltók pihenjbe görbítik lábaikat.

A parancsnok magyaráz:

— Most átmegyünk a lábgyakorlatokra... Ha azt vezényelem: Jobb lábat előre feszítsd! Akkor minden ember kinyújtja a jobb lábát és rézsutosan előre tartja... Így ni!... Megértettük?

— Meg! — zúgják a tűzoltók.

— Vigyázz! — vezényel a parancsnok s mikor a tűzoltók kidüllesztett mellel állanak, fölkiált:

— Jobblábat előre feszítsd!

A tűzoltók kinyújtják a jobb lábukat. Egy tűzoltó azonban elgondolkotában a ballábat nyújtja előre a jobb helyett.

A parancsnok végignézi a soron s amint meglátja, hogy egy helyen két láb nyúl előre, elvörösödik, aztán elordítja magát:

— Ki az a gyügye, aki két lábát nyújtja ki egyszerre?

A BICIKLI. A biciklis társaság tagjai arról beszélgetnek, hogy ki mennyi idő alatt tanult meg biciklizni.

— Én, mikor tanultam, — mondja egy pipaszárlábú hivatalnok, — úgy elestem, hogy negyedóráig feküdtem az uton eszméletlenül.

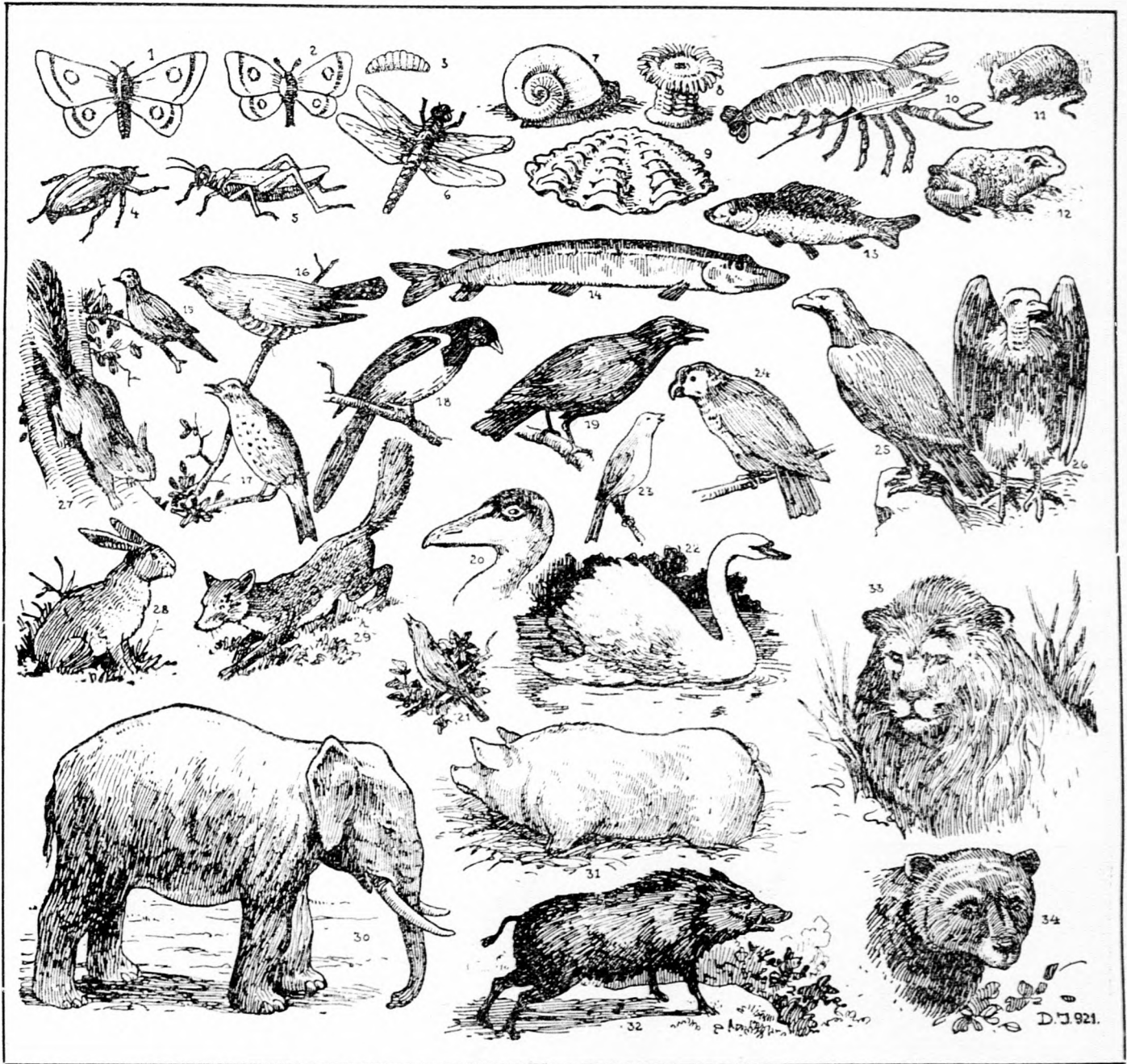
— Én — bólint lekicsinylőleg egy kockás nadrágú úr — félóráig feküdtem.

A pipaszárlábú e lefőzésre borzasztó dühbe jön, mérgesen rávillan a kockás nadrágúra:

— Én is feküdhettem volna félóráig, de nekem nem volt hozzá türelmem!

Meddig élnek az állatok?

Nem sokan tudják, hogy az állatok élettartama között milyen nagy eltérés van! Csak egy kiáltó különbségre hívjuk föl a figyelmet: a moly 3—4 napig él, a hattyú pedig állítólag 300 évig. Az átlagos emberi kor 60—70 év, az állatvilágban pedig a legtöbb állat nem éri el ezt a kort. Természetesen vannak olyanok is, amelyek tovább élnek, mint az ember, pld. a vadlúd 100 évig, a papagály fogságban 100 éven felül, a sas 104 évig, a kondorkeselyű 118 évig, az elefánt 200 évig, a ponty és a csuka 200 évig él.

Az állatvilágban észlelhető korkülönbségekre vonatkozóan olvasóinknak érdekes összehasonlításra nyílik alkalmuk, ha a fönti kép egyes rajzaihoz írt számot kikeresik az alább következő felsorolásban.

A képünkön látható állatok életkora a következő:

1. molylepke (nőnemű) 3—4 nap; 2. molylepke (hímnemű) 8—14 nap; 3. méhlárva 5—6 nap; 4. cserabogár 30 nap; 5. lücsök 4 hét; 6. szitakötő 6 hét; 7. tengeri csiga 30 év; 8. meduza 50—60 év; 9. tengeri kagyló 66—100 év; 10. rák 20 év; 11. egér 6 év; 12. béka 40 év; 13. ponty 200 év; 14. csuka 200 év; 15. galamb 10—12 év; 16. kakuk 32 év; 17. sárgarigó 12—18 év, fogságban 12 év; 18. szarka 20 év; 19. varjú 100 év; 20. pelikán 100 év; 21. fülemile 12—18 év; 22. hattyú 300 év; 23. kandri 10—15 év; 24. papagály 100 év; 25. kőszáli sas 104 év; 26. kondorkeselyű 118 év; 27. mókus 6 év; 28. nyúl 10 év; 29. róka 14 év; 30. elefánt 200 év; 31. disznó 20 év; 32. vaddisznó 25 év; 33. oroszlán 35 év; 34. medve 50 év.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése f. é. március 31-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani szíveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Április 1-ével új előfizetést nyitunk, s mindazoknak, akik legalább egy félévre előfizetnek, vagy előfizetésüket fél-évvél meghosszabbítják, ingyen és bérmentesen küldjük meg

a földbirtokreformtörvény magyarázatát, amely minden kisgazda és földműves számára nélkülözhetetlen; vagy esetleges kívánságára ehelyett egy

művészi képalbumot, mely hat darab művészi, több színnyomású képet tartalmaz.

Gyűjtőinknek

két gyűjtött előfizető után egy keretezésre alkalmas, több színnyomású művészi képet adunk ingyen,

öt gyűjtött előfizető után HOGYAN LEHET FÖLDHÖZJUTNI? című könyvet, a földreformtörvény magyarázatát adjuk, mely minden gazda és földműves számára nélkülözhetetlen;

tíz gyűjtött előfizető után lapunkat tiszteletpéldányként küldjük meg a gyűjtő címére, vagy egy értékes könyvet, vagy pedig egy hat darab művészi képet tartalmazó, művészi képalbumot adunk ingyen.

Lapunk előfizetési ára félévre 48 korona, egész évre 90 korona.

«Vasárnap» kiadóhivatala
(Budapest, IV., Múzeum-körút 1.)

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A MAGYAR-CSEH TÁRGYALÁSOK EREDMÉNYRE VEZETTEK. *Teleki* Pál gróf miniszterelnök és *Gratz* Gusztáv dr. külügyminiszter *Bruchban* tárgyaltak *Benes* és *Hotovetz* cseh miniszterekkel. A tárgyalások folyamán abban egyeztek meg, hogy a menekültek és a kiutasítottak hazatérhetnek, egyes politikai bűntettek és vétségek miatt elítéltek pedig kölcsönös kegyelemben részesülnek. A jogi, közgazdasági, kereskedelmi és pénzügyi kérdések megvitatására alakult szakkbizottságok a husvéti ünnepek után Budapesten és Prágában fognak tanácskozni. A tárgyalásoknak egyik sikere, hogy Prágában és Pozsonyban magyar útlevelelváltást állítanak fel.

A BOLSEVIKOK VISSZAFOGLALTÁK KRONSTADTOT. A bolsevisták *Kronstadt* ellen általános támadást indítottak és óriási veszteségekkel sikerült az élelmiszerek híján álló erődítményt óriási ködben meglepetésszerűen elfoglalni.

TERJED AZ OROSZ FELKELÉS. Oroszország legtöbb részében tovább tart a felkelés a bolsevikok ellen és a népbiztosok már csak *Moszkvát* tartják biztosan a kezükben, *Ukrajnában* közös politikai és harci frontot terveznek a bolsevik betolakodók ellen. *Mobilev-Podolszkban* a rendkívüli szovjetbizottság minden tagját megölték. A Fekete-tenger és a Kaspi-tengeri flotta teljesen a felkelők kezében van és a felkelő matrózok több bolsevikot a tengerbe vetettek. Az örményországi bolsevista csapatok súlyos vereséget szenvedtek. A tanácskormány az ország belsejében csak tömeges kivégzésekkel tud a helyzet ura maradni. A kivégzéseket oly kegyetlenkedésekkel hajtják végre, hogy még a kommunista elemek is tiltakoznak ellene. *Lenin* hidegvérrel jelentette ki, hogy az éhség a tanácskormány legmegbízhatóbb szövetségese. Az

orosz földművestársadalom megnyerésére különben *Lenin* hajlandó arra, hogy a termények eddigi kommunista kezelését megszüntesse, helyébe új adórendszert hozzon be és az szabadkereskedelemre térjen át.

LE AKARJÁK ÓLMOZNI A CSEH UTASOKAT. *Hrizby* cseh képviselő azzal a javaslattal állott elő, hogy mindazokat a cseh utasokat, akik Berlinbe vagy Párisba, de főképp Bécsbe utaznak, szemmel kell tartani, nehogy idegenben olcsóbb ruhát vásároljanak, azt behozzák Csehországba és rontsák a ruházati ipart. Útlevelelváltásba kell írni ruháiknak színt, készítési módját, sőt nagyon célszerű volna ruhájukra ólomplombát erősíteni, hogy ugyanabban a ruhában jöjjenek vissza.

E hó 16-án száztizennyolc magyar hadifogoly érkezett messzi Szibériából. Képünk azt a jelenetet örökíti meg, amint a budapesti Keleti-pályaudvar előtt megvendégelték hazatért véreinket.

VEREKEDÉS A ROMÁN KÉPVISELŐ-HAZBAN. A román képviselőház legutóbbi ülésén viharos jelenetek történtek. Már nagy zavart keltett *Filipescu* interpellációja, mely megállapította, hogy a hu-yadmegyei bányászok három hónapja nem kaptak egy krajcárt se. Mikor *Stere*, a németbarát mandátumának igazolása folyt, kitört a botrány. *Cantacuzenu* tábornok ököllel rontott a belügyminiszterre. A háznagynak kellett közbelépnie. A szünet alatt a folyosón két képviselő összepofozkodott. Egyiket a földre perték és agyaföbe verték.

A CSEHORSZÁGI NÉMETEK TILTAKOZNAK A NÉPSZÁMLÁLÁS EREDMÉNYEI ELLEN. A prágai parlamentben német képviselők szóvá tették, hogy a cseh népszámlálók fenyegetéssel és hamissal csökkentették a német népesség számát.

A népszámlálás eredményét éppen ezért nem tartják mértékadónak. *Cserny* miniszterelnök azt választotta az interpellációra, hogy erőszakosságok és visszaélések fordultak ugyan elő, mégis a népszámlálás eredménye hű képét adja Csehország mostani viszonyainak.

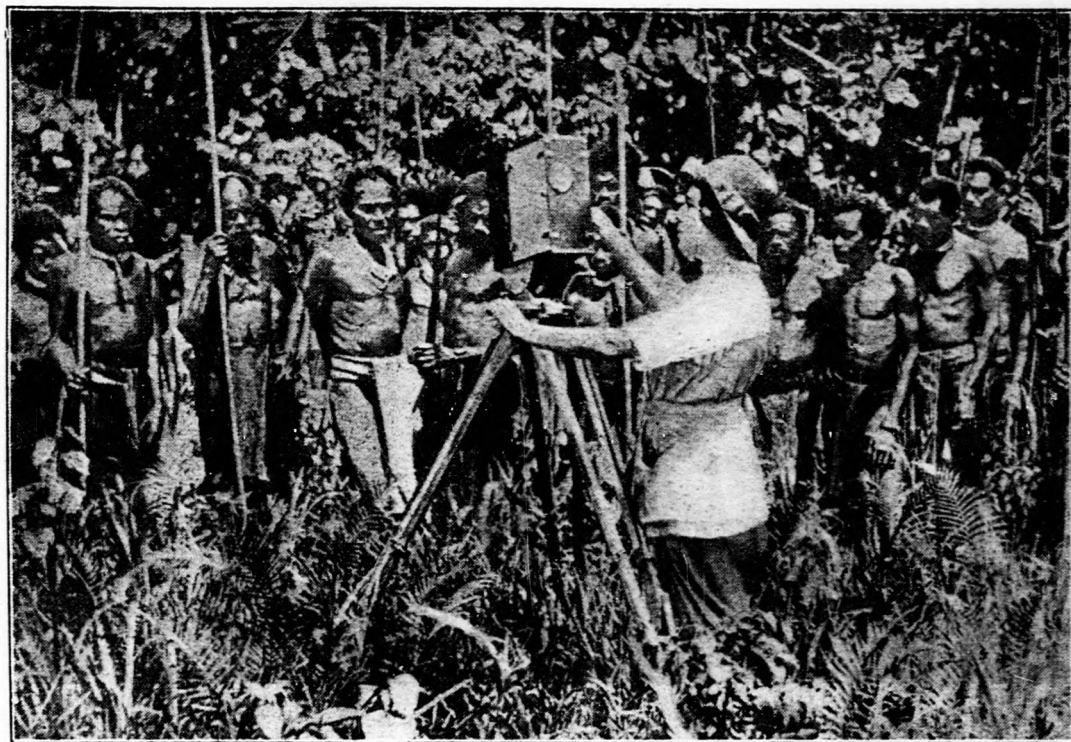
AZ OLASZ KÉPVISELŐK A LAKÁSHIÁNY MIATT A PARLAMENTBEN HÁLNAK. Rómában nagy a lakáshiány, akárcsak Budapesten. Sokat szenvednek a lakáshiány miatt az olasz képviselőház tagjai is, különösen a kevésbé tehetősek, akik a drága szálloda árait nem tudják megfizetni. Ezért a kormány a képviselők számára a képviselőház folyosóin húsz vörös bársonnyal áthúzott kerevetet állítottak fel, ott alhatnak addig, amíg lakást találnak.

AZ OLÁHOK ELFOGLALTÁK ADA-KALEH SZIGETÉT. *Ada-Kaleh* szigetét (Orsovával szemben) az oláhok bekebelezték, az ottani lakosság kiváltságait megszüntették és a muzulmánokat oláh állampolgároknak jelentették ki.

KÉTSZÁZÖTVEN HADIFOGOLY ERKEZÉSE. Az elmúlt héten érkezett meg Budapestre az első olyan hadifogoly szállítmány, amely nem a tengeren, hanem szárazföldön utazott haza Oroszországból. A hadifoglyok fogadtatására megjelent *Horiby* Miklós kormányzó, kíséretében *Belicska* honvédelmi miniszterrel, *Sávoly* tábornok városparancsnokkal. A kormányzó, majd a honvédelmi miniszter meleg szavakkal üdvözölték a hadifoglyokat. A kétszázötven hadifogoly nevében *Gelle* János szakaszvezető köszönte meg a szíves fogadtatást. Ezután szereteiadományokat osztottak ki a hadifoglyok között.

SOPRON VÁROSA 10.000 KORONÁT AJÁNL FEL MINDEN SOPRONI HADIFOGOLY HAZAHOZATALÁRA. Sopron város bizottságainak legutóbbi ülésén indítványozták, hogy a város törvényhatósága tízezer koronát ajánljon fel minden egyes soproni illetőségű vagyontalan magyar hadifogoly hazahozatalára. A bizottság a javaslatot egyhangúan elfogadta.

APPONYI ALBERT — BUDAPEST DÍSZPOLGÁRA. Budapest székesfőváros közgyűlése egyhangulag a főváros díszpolgárává választotta *Apponyi*

Bátor fotografus leány, persze amerikai, aki az emberevők között készít mozgófényképeket.

Albert grófot. A régi magyar parlament sokesztendő pártvezére a nemzeti szerencsétlen ég napjaiban a magyar ügy vezérévé nemesült. Budapest háláját akarja vele szemben leróni. A díszoklevelet nagy ünnepség keretében adják át *Apponyi* Albert grófnak.

MEGINDELT A DUNAI SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ HAJÓFORGALOM. A magyar hajóstársaságok március 21-től kezdve megindították a hajójáratokat Bécs és Budapest között. Az első hajót a M. F. T. R. indította hétfőn délután hat órakor Budapestről, viszont Bécsből csütörtökön érkezik először Budapestre ebben az esztendőben a bécsi személyszállító gőzös. A viteldijakat a hajósvállalatok idén is felemelték, de csak kisebb arányban.

JÓL SIKERÜLT KORTESFOGÁS. Egyik honatyánk mandátuma ellen panaszt jelentettek be. A panaszban az van, hogy a képviselő a választás előtt elhíreszteltette, hogy ő meghalt s utolsó kívánsága az volt, hogy a választásnál keresztet tegyenek a választók a neve mellé, kegyeletük nyilvánításaként. A másik panasz szerint a jelölt a választási küzdelmekben egy susztert vitt állandóan magával, aki mértéket vett minden választó lábáról — mintha a képviselő úr lábait akarna nekik csináltatni. A furfang bevált, a jelöltet «behozták» — élve, mert biz' annak eszéágában sem volt meghalni, de még csak csizmát csináltatni sem. Most majd a nemzetgyűlés bíráló-bizottsága dönti el, hogy igaz-e a turpisság. Az eset a választók kegyeletétérte is jellemző — mert sűrűn rakhatták a keresztet a «néhai» jelölt neve mellé, de meg arra is, hogy a csizma az ellenjelölt ígéreteinél is fontosabb volt a gazdáknak.

HUSZONÖTEZER DOLLÁROS PÁLYADÍJ AZ EMBERISÉG LEGNAGYOBB JÓTEVŐJÉNEK. Az amerikai lapok fölhívást közölnek, amellyel felmillió dolláros alapítványhoz kérnek hozzájárulást a közönségtől. Az alapítványt *Wilson* elnök nevére keresztelik és minden évben annak adják a huszonötezer dollár kamatjövendelmet, aki az emberiség érdekében a legnagyobb tevékenységet fejtette ki.

SZŐLŐOLTVÁNY, sima vagy gyökeres *Nova* és *Delaware* vessző, sima hazai vessző beszerezhető *Béhesi László* igazgató-tanítónál *Zalakoppányban*. Ugyanott gyümölcsfajtvány darabja 50 korona. Nyárfadugvány száza 30 korona.

Szibériai burját papok templomi díszben.

Delibók Antal főfotétele.

FÉRJ, MINT ÖRÖKSÉG. *«Ha szereted barátodat, add neki azt, ami előtted legkedvesebb».* Ennek a parancsnak tett eleget egy *Seeferné* nevű dúsgazdag kaliforniai asszony, aki halálos ágyán férjét és vagyonát barátjára hagyta. A férj és barátó teljesítették az önzetlen asszony utolsó akaratát s még a gyászév etele előtt egybekeltek.

MENNYIT ÉR EGY ASSZONY? Egy Smith nevű angol kereskedő válópórt indított felesége ellen hűtlen elhagyás címen és egyben kártérítést is követelt. Az angol törvényszék kimondotta a válást és a felperesnek harminc silling (békebeli étek szerint 42 korona) kárpótlást ítél meg azzal a megokolással, hogy felesége, aki egy néger miatt hagyta el, nem ér meg többet. Az elvált asszony védője tiltakozott az ár ilyen megállapítása ellen és arra hívta fel a bíró figyelmét, hogy ez az összeg a múlt század elején az angliai *Smithfieldben* tartott leányvásárokon szokásos díjszabásra emlékeztet. A törvény betűjéhez ragaszkodó bíró azonban még így is hajthatatlan maradt.

AKI HARMINCKÉT ÁLKULCSOT NYELT LE. A berlini sebészeti klinikán igen érdekes műtétet hajtott végre a mirap *Bier* orvos-tanár. A beteg egy fiatal ember volt, akit 1919 júniusában betőrésellel vádoltak és a hatóság le akarta tartóztatni. A fiatal embert, hogy a törvényes üldözéstől megmeneküljön harminckét különböző nagyságú és formájú álkulcsot nyelt le. Jellemző, hogy mindezekig nem érzett fájdalmat. Amint az operáció folyamán az orvosok Röntgen-fényképezés útján megállapították, a különféle kampós szerszámok a legnagyobb rendben voltak gyomorában találhatóak. Az operáció sikerült és az összes álkulcsokat kivették gyomrából.

MÉREG-ESŐ LESZ A JÖVŐ HÁBORÚ ÚJ HARCISZKÖZE. Az amerikai hadsereg egyik tisztje föltalált olyan folyadékot, amelyből néhány csöpp elegendő, hogy elpusztítson minden élő szervezetet, amellyel érintkezése jut. Ezt a mérget az esetleges jövőbeli háborúban repülőgépek útján fogják felhasználni. Egy repülőgép két tonnát vinne magával ebből az új találmányból, amelyet mint *méreg-esőt* hullatna le s ezzel a mennyiséggel két mérföld hosszúságú és száz méter szélességű területen minden élő szervezetet el tud pusztítani.

HOL VÁSÁROLJUNK? Ezt a fontos kérdést azok oldják meg legsikeresebben, akik legelső kézből szoktak vásárolni. Ilyen forrás az összes hangszer-cikkben: *Sternberg* királyi udvari hangszergyár budapesti (Rákóczi-út 60. sz.) zenepalotája.

TUDÓSÍTÓKAT keressünk az ország minden városában, kis- és nagyközségében. Ajánlatokat «Gondtalan megéíthetőségigére a kiadóhivatalba.

A SÖR MINT GYÓGYSZER. Amerikában igen szigorú az alkoholtilalom. Az Egyesült-Államok fő-ügyésének véleményezése alapján azonban ezután sört, mint gyógyszer szabad a betegeknek kiszolgáltatni. Az ügyészségnek ez a döntése az Egyesült-Államokban nagy jelentőségű, mert ismét korlátlan mennyiségben gyárthatnak majd sört, de annak kiszolgáltatása csak orvosi rendelet alapján történhetik. Az alkoholellesek körében is tetszésre talált az amerikai ügyészségnek az intézkedése, mert véleményük szerint ezentúl nincs szükség arra, hogy az emberek titokban igyanak wiskyt, amidőn orvosi rendeletre élvezhetnek sörrel.

FÉNYES MAJOMESKÜVŐ. Az amerikaiak hőbortos mulatságaira jellemző az az eset, amely egy chikágói milliommónak Florida államban fekvő birtokán játszódott le. A chikágói mulatók természetű yenki meghívta barátait és birtokán főúri esküvőkre emlékeztető pompa között majomlakodalmat rendezett. A menyasszonyt drága fehér selyemruhában öltöztették és három nyoszolyólány és négy előkelő öltözött vőfély kísérte. A pap szerepét egy philadelphiai úr vállalta magára. Az esküvőt nagy dárúd követte, amelyen az ifjú párt díszes majomkoszorú vette körül és az emberi résztvevők pompás kedvvel nézték a majmok műatozását. A lakoma után a vendégek az új házaspárt ketrecükbe kísérték. A multság történetéhez tartozik még az is, hogy a majomvőfély olyan komolyan viselkedett, mintha az eset egyáltalában nem érintené.

BETŰREJTVÉNY.

A megfejtők között kisorsolunk egy-egy **tíz kitünő elbeszélést tartalmazó könyvet.**

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és a nyertesek névsorával 16-ik számunkban közöljük.

A 11-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Főszerkesztő: **MESKÓ PÁL.** Főmunkatárs: **BUDAY BARNA**
Felelős szerkesztő: **SCHANDL Károly DR.**

Felelős kiadó: **MESKÓ PÁL.**

REGÉNY,

TALIZMÁN

IRTA: SOMLAY KÁROLY

(12. folytatás.)

Elég túrhető sorsa volt a jegyző mellett. Hogyne lett volna a sorsa túrhető, mikor Pakróc bíró volt a pátrónusa?

Hivatalos ügyben néha előfogaton bemehetett a városba, ahol Zórádék laktak. Mikor ilyen hivatali megbízások alkalmával az országúton szekérről messzire meglátta a város katolikus templomának két tornyát: mindig megdobbant a szíve. Szerette volna meglátogatni Zórádékat, de nem volt bátorsága a nagy lépéshez. A kíváncsiság azonban nem hagyta nyugodni. Egyszer mégis elment hozzájuk.

Mindent a régi állapotban talált, csak a kisasszonyka változott meg. Viruló hajadonná serdült; talán tizenhat-éves lehetett, vagy még annyi sem. Vékony batisztruhácska volt rajta, a haja kék pántlikával átkötve, lábacskaín pici szattyán-cipőkék.

— Jé, a Tamás! A Csórom úr! Isten hozta Tamás! Hát maga már nem barát? — örvendezett Lenke.

— Nem nagysád, én már nem vagyok barát, — hümmögött Tamás és elmondta Zórádéknak a legutóbbi idők eseményét.

Ott tartották ebédre. Az asztalon egy kaméliából, fehér rózsákból, hortenzia és ibolyából kombinált bokréta illatozott.

— Milyen gyönyörű virágok, — jegyezte meg Csórom Tamás.

— Ruditol kaptam. Ő most Pesten jogász és mikor néha házajön, mindig hoz nekem virágot, — dicsekedett kipirult orcával Lenke kisasszony.

Tamás hirtelen kiejtette kezéből a kést meg a villát. Elsápadt.

— Mi baja, Csórom? — kérdezte ijedten Zórádné. — Talán beteg?

— Kezét csókolom, nem vagyok beteg. A kocsim kissé összerázott. Szabad levegőre van szükségem, — hebegte Tamás és elbúcsuzott Zórádéktól.

A függöny mögül Lenke kisasszony sokáig leskelődött a támolyogva bandukoló fiatalember után. Ő talán sejtette, hogy mitől lett hirtelen rosszul a *bélgombos* Csórom...

Tamás a Reszli-fogadóban keresett gyógyulást. Háta mögé parancsolta a cigányokat, asztalát telerakatta butélikákkal, aztán odakiáltotta a bandának:

— A fülembé riszáljátok, füstösök! Olyan nótát húzzatok, hogy megsavanyodjék tőle ez a ferdére szabott, cudar világ! Tyuhaj! Hap, hap, hap, eb lesz pap! Egyszer voltam, kicsaptak!

Hetek múlva behégedt a felszakított hét seb a szívében. Az apjával is megbékült. Az volt a szándéka, hogy előbb — már mint a következő évben — felhúzza az ördögört, vagyis beáll katonának. Az önkéntességi év után aztán leteszi a jegyzői vizsgát és valahol az Isten háta mögött megválasztatja magát falu-pennának. Valahol, valamelyik kis faluban talán majd elfelejti az egy-szeri kislányt, aki hétféle gombot varrt az egyszeri kosztosdiák mándlijára.

A sors azonban keresztülhúzza szép szándékait.

Kemény tél lett december közepén. Egyik délután így szólt a princi úr a bojtárhoz:

— Tamás öcsém, kimegyünk a Somlyóra borért. Egy hordó bort hozunk haza, nehogy karácsonykor szomjaznunk kelljen. A szán az udvaron van; a bundákat meg a botosokat felrakta már Móry hajdú az ülésekre.

— Szolgálatjára főnök úr, — felelte készségesen Tamás és felkuperodott a szánra.

Szarka Dömötör urat is fölsegítette két hajdú az utazási alkalmatosságra. Beburkolódtak a rókabőrös bundába, lábaikra húzták a botosokat és elindultak.

A szán csak affele paraszti szánkó volt. Egy fűz-vesszőből font kast illesztettek lazán az ilyen kezdetleges jármű fűrhécei közé és készen van az uti alkalmatosság.

A Somlyón szép szőlője és téglapincéje volt a jegyző úrnak. A pince tele volt jobbnál jobb-borokkal. Még a nyolcvankettediki híres terméskől is volt ott három négy hordóval.

A pincehajlék szobájában tüzet gyújtottak a kályhában, aztán falatoztak. Evés után lementek a borok birodalmába. Sorra kóstolgatták a finom szőlőleveket.

— Hm! Ez hát jó bor, főnök úr, — állapította meg az első stációnál Tamás.

— Megjárja! — felelte a princi.

— Ez ám a bor! — kiáltotta Tamás a második hordónál.

— Tanulja meg öcsém, hogy rossz bor nincs. Csak jó bor, jobb bor, meg legjobb bor legyen a világon, — adta le szakértői véleményét a nótárius.

Minden hordóba bedugta a princi a lopót. A kocsinak is adtak fel egy cserépkancsónyi italt.

Míg a jegyzőék itt az alvilágban lámpafény mellett tapogatódtak a sok penészes hordó között, odakint nagy pelyhekben hullott a hó. De ki törődik a somlyói pince langyos, illatos ölen a hóeséssel?

Esteledett, mire a szán a kanyargó és némely helyen hirtelen lejtős hegyi úton hazafelé indult. A tört szán-csapásokat elfödte a friss hó, amely még egyre hullott a ködös magasból.

Néha dombra, néha gödörbe faralt a szán. Szarka Dömötör azonban feltétlenül megbízott sokszor kipróbált, régi kocsisában és a bundába huzódva, hamarosan elaludt. Tamás feje is alighanem kótyagos volt, mert szintén elaludt.

Nagysokára fölbredt Tamás. Körülnézett. Minden fehér volt körülöttük. A lovak csengőt sem hallotta.

— Főnök úr! — szólt és oldalba taszította a horkoló princit.

— Mi az, he? — dörögött álmosan a jegyző.

— Megyünk most, vagy állunk?

— Megyünk, öcsém! Megyünk. Csakhogy lassan megyünk, — felelte a princi és ujfent elaludt.

Tamás is behúzódott a rókabunda fenekére és követte mesterét. A hó lassanként egészen belepte őket.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Árpa 1200—1250 K, sörárpa 1400—1500 K, zab 1200—1250 K, repce 2200—2300 K, morzsolt tengersi 960—980 K, köles 700—800 K, bab 1000—1050 K, lencse 1700—1800 K, lóheremag 3000—12.000 K, lucerna-mag 9000—12.000 K, viktoriaborsó 1800—1900 K, ősziborsó 950—1000 K, szeszösbükköny 2400—2500 K, muharmag 1250—1350 K, lenmag 2400—2600 K, tavaszbükköny 1300—1400 K, pobánka 1800—1900 K, mák 3800—4000 K, cirokmag 1000—1050 K, napraforgó 1100—1200 K, kendermag 1600—1070 K, baltacim-mag 2000—2100 K.

VÁGÓMARHAVÁSÁR. Bika jobbminőségű 38—44 K (kilogrammonként élősúlyban), silányabb 26—37 K, ökör jobbminőségű 38—47 K, közepminőségű 27—37 K, silányabb 18—25 K, tehén 23—52 K, növendék 20—36 K, bivaly 20—31 K, kicsontozni való 52—22 K.

SERTÉSVÁSÁR. Elsőrendű nehéz sertés élősúlyban kilogrammonként 80—82 K, jobb bizott sertés 75—78 K, sovány sertés 95—110 K, szalonna nagyban 100—110 K, zsir 145 K.

BAROMFI ÉS TOJÁS. Élő csirke, rántani való, párja 140—160 K, élő csirke, sütnivaló, párja 240—360 K, élő bizott kacska, kg.-ja 160—170 K, élő bizott liba, kg.-ja 160—170 K, élő tyúk, párja 460—480 K, bizott kacska, tisztítva, kg.-ja 160—175 K, bizott liba, tisztítva, kg.-ja 160—175, friss tojás drbjá 3 K.

BOR ÉS SZESZ. A borpiac teljesen pang, üzletkötések nem történnek. Kontingens nyersszesz adózatlanul 115 K, finomított szesz adózva 235 K.

IDEGEN PÉNZNEMEK LEGMAGASABB ÁRA 1921 március 19-én. 1 drb Napoleon arany 1070 K, angol font — K, dollár 366 K, francia frank 2575 K, svájci frank 63 K, német márka 6 K 05 f, olasz lira 14 K 10 f, orosz rubel 1 K 80 f, román lei 4 K 95 f, cseh szokol 4 K 90 f, szerb dinár —, lengyel márka 48 f, osztrák korona 60 f, 1 darab ezüst korona 16 K 50 f, 100 magyar korondért Zürichben 1-67¹/₂ svájci frankot fizettek.

CEMENTET

darabos meszet cserepet, 1000 db használt ajtot, 1000 db használt ab- és ojtott lakot, gipszet, g-mbvasat té-lát, épü-elfat stb. anyagot telepemről: VI., Üteg-utca 11. és Kartács-utca 12. azonnal szállítok KELEMEN JENŐ rablittáblagyár és építésanyagnagykereskedő, Budapest, Iroda: VII., Nagydí-fa-u ca 5. telep: TELEFON 171 98. Iroda: Tel. Józsa. 16-68.

Drótkerítések

nagy választékban, jutányos árban beszerezhetők WITTMANN JÁN sodronyárgyárán, Budapest, V. kerület, Szilget-utca 4-6. szám, a Nyarati pályaud ar áttellenében.

Kérjon árjegyzéket!

Gyümölcsfa-oltás hoz

a le jobb a h degen kenhető

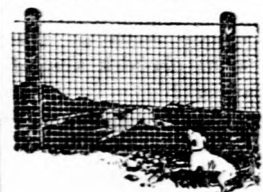
„KÁRPÁTI“-oltóviasz.

1/2, 1/4, 1/8 kg. bádogdobozokban készíti

PATAY JENŐ Budapest, III., Lajos-u. 104.

HUNGÁRIA

a legolcsóbb drótfonat.

Horganyozott kivitelben négyzet méterenként 35 koronáért

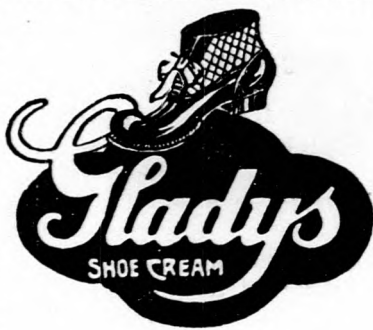
békeminőségben ismét kapható: Egyedüli gyártója:

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat és kerítésgyára

Budapest, VI I., Üllői-ut 48/27

Képes árjegyzéket klvánatra ingyen küldünk!

Az elegáns világ cipőkrémje

Gyártja: Herzeg Géza, V., Bóldvány-utca 16.

Most jelent meg:

A SERTÉSTENYESZTÉSE ÉS HIZLALÁSA

Írta

enesei DORNER BÉLA

Mühlbeck Karoly 127 s.övegképével.

Ez a gyönyörű kiállítás, kitűn szakkönyv könnyen é thető nyelveze tel a sertés tenyész-tésének és hizla ásarék minden kérd sebn tájékoztatást nyújt. Minden gazdának nélkülözhetelen. — A 320 oldalas vaskos kötet ára 10% félárral 242 K Az ATHENAEUM r.-t. kiadása. — Kapható minden könyvkereskedésben és árusítónál.

Saok rend-zerű 5-ös, 6-os 1.-es ekek és ekealkatrészek, boronák, kapalogépek, kultivátorok,

hengerek, csé lőkészletek, motorok, repavagók, szeoskavagók, morzsolók, vágógepek, trieurok, rosták, kezi szorvave ogepe, kaszak, kaszaverőkeszletek, asok, lapátok, kapák, fagereblyék, kaszanyelek, villanyelek, kapnyelek, lapátnyelek, jargányok, malomjáratok, dara-ógepek, kukoricaültető g-pek, mérlegek, reszelők, acélkalapácsok, balták, 4 agu acélvillák nagy választékban, elsorangú kivitelben, jutányos áron.

„FUTURA“ a Magyar Szövetkezeti Központ k Áruforgalmi r.t. Mezőgazdasági gépszt. Budapest, V., Dorottya-ut a 2.

Még néhány példány kapható a magyar gazdatársadalom legkedveltebb

UJ BARAZDA VASÁR NAP

FALU naptáraiból.

Megrendelhető a kiadóhivatalban

IV., Múzeum-körút 1. sz.

Ára 22 kor. Klőnzetűnknek 18 K-ért küldjük.

Residentia Ingatlan és Építkezési Részv.-Társ.

Alaptőke 3.000 000 korona.

Alapító intézetek; Magyar Lezámitoló és Pénzváltó Bank R.-T. — Magyar Kereskedel i Hítelbank R.-T.

ézponti iroda: Budapest, V., Deák Ferenc-u. 13., felem. 14.

Betonarugyártás: Nagytétény. Csorgrád és Kiskunfélegyháza.

Szabadalmazott és tövényesen védett „Isolit“ építőlap és blokk, könnyű, szigetelő, tűzbiztos gazdasági építkezésekre kiválóan alkalmas, legolcsóbb épi kézési mód.

Typus ajtók, ablakok

állandóan raktáron. Tömegépítkezésnél, továbbha gazdaközönség részere is kiválóan alkalmas méretek. Létráállvány-körcsözés homlokzatok helyeállítására.

Építési anyagraktárainkban állandó nagy raktár: épület ából, kátrány-papirból, oltott meszből, továbbá kátrány, karbolicum, szurok és karbidból.

Parcelálások

teljes jogi, műszaki és építkezési lebonyolítása.

Legjobb gyártmányú

vetőgépek, talajművelőeszközök, fűkaszálók, aratógépek, rosták, morzsolók, darálók, szecskavágók, répvágók, borgazdasági eszközök, gazdasági szekerek stb. raktáron vannak, azonnal szállíthatók.

A Magy. kir. Államvasutak Gépgyárának
Vezérügynöksége

Budapest, Vilmos császár-út 32/b sz.

A „HANGYA” KÖNYVOSZTÁLYA

ellátja a szövetségben tömörült közönséget
tankönyvekkel, ima-
és énekeskönyvekkel,
gazdasági szakkönyvek-
kel, naptárakkal és
szórakoztató olvas-
mányokkal.

A könyvek minden városi és falusi fogyasztási
szövetkezetben kaphatók. Ugyanott beszerezhető
jutányos aron a teljesen felszerelt csinos

házi könyvtárszekrény
is, amelynek egy magyar család otthonából
sem szabad hiányozni.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhető be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőrscizmák, boxscizmák, munkáscipők nagy választékban.

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZV. TÁRS.

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR.
Budapest, V., Mérleg-u. 3. III. em.

Előjegyzéseket és meg-
rendeléseket elfogad:
**eredeli, nemesített,
Székács-féle őszi bu-
zákra, nemesített Szé-
kács-féle • zabokra,
őszi és tavaszi árpá-
ra, aranyfárga lólogu
koraérésű F. tengerire**

ANYATELEPEK:

Árpádhalom (Csongrádmege), Peresznye
(Sopronmege), Kompolt (Hevesmege),
Törökbalint (Pestmege.)

AGRICOLA

EXPORT — IMPORT R.-T.

Budapest,
V. ker., Akadémia-utca 12. sz.

Alapított 1920. évben.

Alaptőke 20.000.000 K.

◆
Foglalkozik a gazdasá-
gok nyersterményeinek
mindennemű értékesi-
tésével és exportálásá-
val valamint iparcikkek
importálásával.

LIBÁL B. látszer-, tanszer- és mecha-
nikai játéka-árak raktára
Budapest, IV., Duna-utca 6. (Klotild-palota.)

Szemüvegek, lorgnettek, látóövek, rajz-
eszközök, hőmérők dús választékban.

Javítások szakemberrel eszközözöttnek.
E lapra hivatkozók érkezőmájusban részeseülnek!

Nagyapáról unokára

száll a hira a leglökéletesebb házi szernek, a

Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint
belsőleg cukorra cseppentve, csodá-
latos eredménnyel használható mint
fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő,
egészségapó szer. Egy kis üveg
ára 16 K, egy középvég ára 40 K,
egy nagy üveg ára 80 korona.

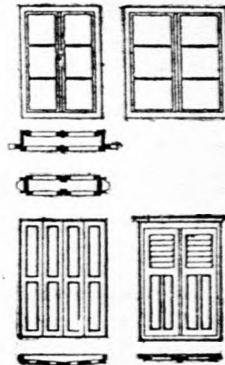
Kapható mindenütt!

2028

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Kész ajtók és ablakok

felvasalva és alap-
mázolva, valamint
a **tömör butorok**
és **székek** bükk-,
borovi-,
szil- vagy körisfából
nagy mennyiségben
azonnal kaphatók.

Malomsoky József
asztalosárúgyárt-nál
BUDAPEST.
VII., Francia-ut II. sz.
Prospektus díjtalan.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó, és kévekötő aratógépek, ló-ereblyék,
kézi-járgányos., motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb
◆◆◆◆ gazdasági gép és szerszám a ◆◆◆◆

„Hangya” mezőgazdasági géposztályánál szerezhető
be legjutányosabban.

A Magyar
Gazdák Biztosító Intézete a

Gazdák
Biztosító
Szövetkezete

2038

Igazgatóság: Budapest, Dillő-út 1.

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Királyi hangszer-
udvari gyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-út 60.

(Saját palotájában.)

Vidékre való szállításokat legpontosabban eszköz-
lünk. Hangszerek javítását szakemberi módon vég-
ezzük. Az összes hangszerek legfinomabb minőségben.

Zeneiari rézluvós hang-
szerek. Gramofon beszélő-
gépek. Cimbalmok. Har-
moniumok. Bél-, selyem-
és acélhúrok.

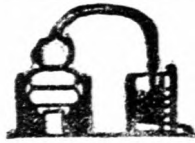

10 koronát köldjön és írja
meg, hogy melyik hang-
szerről kíván képes árjegy-
zékelt. Bérmentve kapja i
Mindegyik hangszerről külön-
külön árjegyzék jelent meg,
tehát 10 koronáért csak
egyfelét kaphat.

RÉZGÁLIC legprimább 99%-os
sötétkék kristályos.

**Pálinalkőzőstök
Mosóüstök**

Vermorel-rendszerű
szőlőpermetezők
vörösrézből
Szénkénegező, Kénmáj
legolcsóbb áron kaphatók

Szontagh Pál, rézarúgyár Budapest, IX., Ötli-út 19.

Szakorvosi rendelő vér- és
nemibetegek részére.

Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 32., I. em. 1. **EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!**

Vermorel és minden
rendszerű **permetezőket**

és azok alkatrészeit legjobb minőségben gyártja
HIRMANN FERENC fémárúgyár, Budapest, Csányi-ú. 7.
Telefon: József 106-27, József 106-71.

WÁGNER

MAGYAR HANGSZER ÁRUHÁZA

Budapest, VIII., József-körút 15.

Fióküzlet: IX., Ráday-utca 18.

Képes árjegyzéket ingyen küld!

Zsák és ponyva

Telefon 85-92
80-82
104-10

NAGEL ADOLF,
V. Arany János-ú. 10.
Távírat: „NAGELA.”

Dr. MITZGER

Vér- és bőrbetegsége-
ket gyógyító intézete
férfaik és nők részére
Bpest, József-körút 3.

Csépléshez békebeli
új gabonás minőségű

zsákok

ismét legolcsóbb áron kaphatók

Fleiner Jenő és társa zsáknagykereskedőnél,
Budapest, V., Perczel Mór-ú. 4. Tel. 119-76

NEUSCHLOSS-LICHTIG

Repülőgépgyár és Faipar R. T. Budapest.

Központi iroda: Budapest, V. ker., Balaton-utca 2.
Telefon: 156-154, 79-43.

Gyártelepek: Budapest, V. ker., Pozsonyi-út 21-23.
Pestszentlőrinc, Gyömrői-út, Albertfalva.

GYÁRT: Gazdasági szeker-
ket, szekeralkatrészeket.
Mezőgazdasági felszerel-
ési cikkeket, mindennemű
szerszámnyeleket, kis-
gazda- és konyhabutorokat
konyhaeszközöket, azon-
kívül parkettát, bútort,
torna- és sportszereket.

A „Hangya”

vidéki szövetkezeteinek tagjai jutnak még ma is
a legjutányosabb árak mellett ruházati cikke-
hez, miért is ajánlatos, hogy

a kisgazda és földmives úgy a saját, valamint családtagjainak ruhaszükségletét

mint: kész férföltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiu- és
gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, sweaterek,
férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárukat

a „HANGYA” vidéki szövetkezetei útján szerezzék be.

Nem kell feljönnie

Budapestre. Minden helybeli gazdasági,
hivatalos, bizalmas ügyében eljárók,
bevásárlásait, eladásait elintézem.
Telefon József Lányi Lajos nyug. okl. gazdasági intéző
126-55. Budapest, VII., Kazinczy-utca 14. szám.

GAÁL JÓZSEF

szíjgyártó- és nyergeszmester
Budapest, VIII., Illés-utca 13.
Műhely: I., Átlós-út 18. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatot-
kat a legeszerűbből a legfinomabb kivitelig.
Raktárról azonnal szállít elsősorúlag és
parádés, saját készítésű löszerszámokat.
Nem tévesztendő össze a gyári, nagy reklám-
mal hirdetett silány tucat munkákkal.

MEGNYILT

Keresztény cég!

Gseh Ferenc

új cipőüzeme Bud-pest, VIII.
ker., Óriás-utca 41. szám.
Prater-utca sark. Saját ház.)

Olcsó húsvéti árak:

Női cipő fehér vászon, fél, fűzős	650 K
„ „ fekete sevrő, fél	680 K
„ „ fekete bagaria, fél, betéttel	700 K
„ „ fekete antilop, spanlis	600 K
„ „ fekete, ege-z fűzős, strapa, boxbőr	800 K
„ „ fekete, divatos, betétes egész magas szárral	1150 K
Férfi cipő sevrő vagy box, fűzős, elegáns forma	1100 K
Férfi cipő sevrő vagy box, fél, elegáns forma	900 K
Gyermek cipő fekete fűzős, 6-10 évesig	300 K
11-14 évesig	400 K

Vidékre utárvétell. Meg nem felelő kicseréltetik.

Békebeli minőségű

U-gabonaszákok

ponyvák

zsinegek és mindenféle

gazdasági

kötélárúk

kék és tenér uszó

kocsikenőcs

különféle

gépölajok és

gépzsirok

kaphatók a **Hangya** D. I. osztályában

Permetező tömlők,

permetező tárcsák, hortömlők békeminőségben
LÁNG J. ÉS FIA műszaki nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41.

A FALU KÖNYVTÁRA

Vegyetek könyvet!

A FALU SZÖVETSÉG a falvak kulturájának fejlesztését, a falusi élet egészségesebbé és kellemesebbé tételét tűzte ki céljául. Igyekszik a szövetség felkarolni a falusi élet valamennyi érdekét, foglalkozik tehát mindama egészségügyi, műszaki és gazdasági kérdések megoldásával, amelyek a kötelékébe tartozó községekben felmerülnek.

A gazdasági feladatok mellett a falusi lakosság szellemi életének gondozását, izlésének nemesítését is hivatásának tekinti.

Ennek a gondoskodásnak első jele az a *kis házikönyvtár*, melynek kötetenként felsorolását hátrább találja meg az érdeklődő.

A könyvtár úgy van összeállítva, hogy a család minden tagja érdeklődési körének megfelelő, szórakoztató és hasznos olvasmányokhoz jusson. **A gyűjtemény 55 kötetből áll, mely 59 művet tartalmaz.**

Elsőrendű írók, költők és szaktudósok műveit adja **A Falu Könyvtár**

és valamennyit izléses kötésben, hogy tovább tartsanak és az asztalt, a polcot díszítsék.

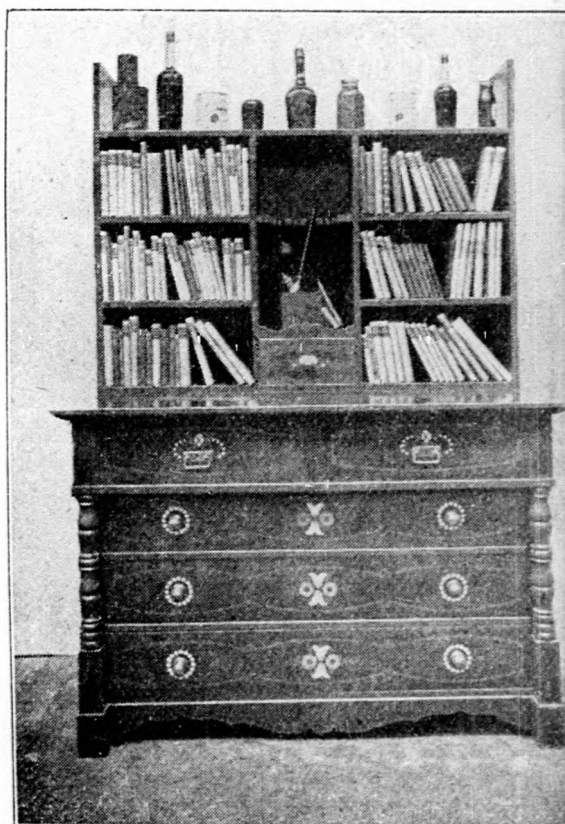
A könyvek számára külön szekrények is készültek négyféle kivitelben, amelyek iparművészeti értékük mellett a legcélszerűbb szobabútorok, dísz tárgyak, okmányok, esetleg ruhaneműek elhelyezésére és megővésére.

Azt kérdezhetnék kedves olvasóink, hogy minek a könyvet megvenni és otthon tartani; nem elég, ha azt elolvassuk? Nem elég! Mert ami könyvet nem veszünk meg, azt rendszerint el sem olvassuk.

Ugy-e, a napsugarat már csak mindenki szereti? De ha fel kellene érte kapaszkodni a létra hegyéig, sokan lustaságból örökösen árnyékban maradnának. Így vagyunk a könyvvel is. Kelljen csak a szomszédig elmenni érte, meg-gondoljuk, hogy érdemes-e neki indulni, vagy egyáltalán nem gondolunk rá. De ha a kezünk ügyében van, megizleljük, rákapunk. Rákap a gyermek, az ifjú is és ennek elméjére olyan hatása van a jó könyvnek, mint a tavaszi napsugárnak a vetésre.

Vigyetek hát könyvet a lakástokba, mert ez annyi, mintha napsugarat eresztenétek be az ablakon.

A könyv mindig olcsó árú volt ahhoz képest, hogy milyen hasznot és élvezetet szerez. Most meg a legolcsóbb. Régen egy malac árából vagy öt kötet könyvet vásárolhatott, most vehet érte ötvenet. Legalább tízszeresen drágább a test tápláléka az elme táplálékánál. Egy adag pecsenye fejében megkapod a világ legnagyobb elméjének írásba foglalt alkotását. Egy köze-

Ára könyvekkel együtt 9500 korona.

pes sonka árából olyan szép kép lehet a falra, amelyben a késő unokák gyönyörködhetnek.

Tápláljátok hát szeméiteket, mer szemem keresztül fejlődik az elennek ereje pedig gyarapítja a gazdaságot és megsokasítja az élet örömeit.

Megkérdeztek egy híres történelmit mit mentene meg Noé bárkáján emberi elme leghasznosabb alkotásból, ha újabb özönvíz árasztaná a földet. Hét tárgyat jelölt meg a ténétíró s ezek között két könyv. Így látja a könyv értékét a tudomány elméje. És elmondom érdekes összehasonlításként, hogy mikor tűz ütött a szomszédunkban, s riadtan pakoltunk, hogy megmentésük a ránk nem legértékesebbeket, kis lányom a bábját, meg a meséskönyvét kaptam s másról tudni sem akart.

Igy fogja fel a könyv értékét a gyermek szíve. Neki az volt a legkevesebb a világon. És ha könyvet ismert volna, lelkéből hiányzana egész világ, mely szebb és kedvesebb valónál.

Buday Bé

Ára könyvekkel együtt 8500 korona.

Ára könyvekkel együtt 9000 korona.

Minden egyes könyvszekrény magyar iparművészet remeke, ertheim-zárú fiókokkal és egy külön titkos rekesszel van látva.

Magyar stílusú festésük, tetőzetős kiállításuk külön eseményszámba megy.

Könyvek jegyzéke.

Regények, elbeszélések, költemények.

ny Lajos: Az utolsó kurucvilág, 2 kötet, képekkel.

sony István: Erdőn-mezőn, képekkel.

ászy Ferenc: Az eltűnt hadifutárok és más elbeszélések, sok képpel.

ődi Sándor: Bokréta, a magyar költészet váza termékeiből.

tonyi Géza: Az én falum, 2 kötet.

emathy Zsigáné: A havasok alján, elbeszélés és a kalotaszegi népeletről.

zeg Ferenc: A hét sváb, regény.

si Lajos: Jelky András bajai fiú kalandjai földfél világrészben.

ár Károly: A magyar nép hősei, történetek a világháborúból, számos képpel.

Mór: Az új földesúr, regény.

épvilág, elbeszélések.

Miklós: Abafi—Zólyomi.

Pál: Hágár fia, regény.

roml János: Mit búsulsz kenyeres? Elbeszélések a világháborúból.

olányi Dezső: A rossz orvos.

Károly: Idegen ösvényeken, utazási elbeszélés.

Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője.

— A két koldusdiák.

Móricz Pál: Régi magyar élet, történetek és feljegyzések.

Nyáry Andor: János kálváriája.

Petőfi Sándor: Legszebb költeményei.

Pekár Gyula: A bresztováci szent.

Prónai Antal: Szavalókönyv, alkalmi költemények.

Rákosi Viktor: A korhadt fakeresztek, képek a magyar szabadságharcból.

— Elnémult harangok, regény.

Rubenscu: Krisztus legendák.

Sarath Kummar Gosch: Királyok kincse, kalandos elbeszélés.

Szabolcska Mihály: Csendes dalok, költemények.

Szederkényi Anna: Sorsok ha találkoznak.

Tömörkényi István: Népek az ország használatában.

Vörösmarty Mihály: Válogatott versei a nép számára, 2 kötet.

Wallace: Ben-Hur, regény Krisztus Urunk korából.

II. Ismeretterjesztő művek.

Benedek Elek: Hazánk története, számos képpel.

Czimer K.: A művelődés és művészet története, számos képpel.

Gravitz: A mindennapi élet egészségtana.

Gracza György: Kossuth Lajos élete, működése és halála; magyar művészek rajzaival.

Lamperth Géza: A magyar katona ezer éven át, sok képpel.

Platz Bonifác: Tudományos kalandozások, számos képpel.

Szentirás, az ó- és újszövetségi Vulgata szerint, Káldi György nyomán, jegyzetes kiadás, 4 kötet.

Szivós Béla: Az állatvilág csodái, 2 kötet, számos képpel.

III. Mezőgazdasági művek.

Dorner Béla: A burgonya termeslése.

Grabner Emil: A gabonafélék termesztése, számos ábrával.

Czapáry Bertalan: Zöldségtermesztés, 94 ábrával.

Végh Kálmán: Bolgárkertészet, 37 eredeti rajzzal.

Grabner Emil: Hogyan lett Nyomorfalvából Gazdagfalva.

Groffits Gábor: Gazdasági építészet dióhéjban, 88 ábrával.

Matlaszkovszky: Kiszárazások számvitele.

Hreblay Emil: Pulykatenyésztés, 48 ábrával.

Jablonowski József: A gyümölcskert védelme az élősködők ellen, 24 ábrával.

Kis Mihály: Az igásló tenyésztése, 43 képpel.

Dorner Béla: Sertésenyésztés, 26 ábrával.

Konkoly-Thege Sándor: Szántóföldi szálas takarmánytermelés 40 képpel.

Cselkó István: A takarmányozás alapvonalai.

Cserhát! Sándor: Az istállótrágya.

Mezőgazdasági útmutató: I. Növénytermelési kérdések. II. Állattenyésztési kérdések, gazdaságok vezetése, 54 ábrával.

Schandl József: A szarvasmarha tenyésztése számos képpel.

Winkler János: Baromfi hizlalás és értékesítés, számos ábrával.

— A mesterséges csibenevelés, 26 ábrával.

Ujhelyi Imre: A tejgazdaság dióhéjban, kiszárazások részére, 26 ábrával.

A könyvsorozat szekrény nélkül is kapható. Ára szekrény nélkül 3500 korona.

A FALU KÖNYVTÁRA megrendelhető a Falu Szövetségnél (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.), bármelyik «Hangya» fogyasztási szövetkezetnél, hitelszövetkezetnél, vagy ahol ilyen nincs, a «Hangya» fogy. szöv. közp. könyvosztályánál (Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 34. szám).

A szekrények és könyvek ára csomagolással együtt értendő.

Ára könyvekkel együtt 8000 korona.